

MILJØMINISTERIET
EU og Internationalt politisk sekretariat

25. september 2009

**Samlenotat til Folketingets Europaudvalg
Rådsmøde (miljø) den 21. oktober 2009 - miljødelen**

Rådsmøde (miljø) den 21. oktober 2009 - miljødelen		
1.	Mod bæredygtighed: miljø-effektiv økonomi – bidrag til diskussionen af Lissabon efter 2010 og bæredygtighedsstrategien Dok. 12880/09 <i>Rådskonklusioner</i>	<i>Side 2</i>
2.	Forslag til direktiv om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) - (omarbejdning) KOM (2008) 810 endelig <i>Politisk drøftelse</i>	<i>Side 9</i>
3.	Forslag til omarbejdning af direktiv om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS). KOM (2008) 809 final <i>Politisk drøftelse</i>	<i>Side 25</i>
4.	EU strategi for bedre skibsophugning <i>Rådskonklusioner</i>	<i>Side 39</i>

PUNKT 1

Mod bæredygtighed: miljø-effektiv økonomi – bidrag til diskussionen af Lissabon efter 2010 og bæredygtighedsstrategien

dok. 12880/09

Rådskonklusioner

Resume

Udkastet til rådskonklusioner har særligt fokus på overvejelser knyttet til den fremtidige Lissabon strategi efter 2010 og er således primært fokuseret på koblingen mellem miljø og vækst. Udkastet bygger på Kommissionens meddelelser om henholdsvis: Miljøpolitisk redegørelse 2008, integration af bæredygtighed i EU's politikker og "beyond GDP, samt miljøministrenes drøftelser om en ressourceeffektiv økonomi på det uformelle rådsmøde i Åre i juli 2009.

I udkastet tages der udgangspunkt i, at bæredygtig vækst frem mod en ressourceeffektiv økonomi skal være en del af den fremtidige Lissabonstrategi og herunder fremhæves behov for afkobling af den økonomiske vækst fra miljøpåvirkningerne, behov for en prissætning der afspejler de miljømæssige skadevirkninger og behov for skatteomlægninger fra arbejdskraft og virksomheder til ressourceforbrug.

Udkastets opfordringer til medlemslandene er rettet mod diskussionen om økonomiske virkemidler for CO2 emissioner fra ikke kvotebelagte sektorer, fremme af offentlige grønne indkøb og brug af konsekvensvurderinger.

Udkastets opfordringer til Kommissionen er rettet mod konkrete virkemidler for at sikre en ressourceeffektiv økonomi, brug af markedsbaserede instrumenter, fjernelse af miljøskadelige subsidier, korrekt prissætning, teknologiindkøb, sammenhæng i mærkningskriterier og nye indikatorer der kan supplere BNP.

Rådskonklusionerne vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark eller påvirke beskyttelsesniveauet. I det omfang rådskonklusionerne fører til nye direktiver eller ændringer i eksisterende direktiver, kan dette dog få væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

1. Status

Formandskabet sendte den 4. september udkast til rådskonklusioner på baggrund af tre meddelelser præsenteret af Kommissionen for miljørådets arbejdsgruppe den 3. september 2009. Det drejer sig om meddelelserne om miljøpolitisk redegørelse 2008¹, integration af bæredygtigudvikling i EU's politikker² og om Beyond GDP (BNP og Mere – Måling af fremskridt i en verden i forandring)³.

¹ Com (2009) 304 Meddelelsen om "2008 Environmental policy review"

² Com (2009) 400 Meddelelse om "2009 Review of the European Union Strategy for Sustainable Development"

³ Com (2009) 433 Meddelelse om "Beyond GDP"

Konklusionerne er sat på dagsordenen til vedtagelse på Miljørådsmødet den 21. oktober 2009.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketinget.

Europa Parlamentet behandler ikke udkast til Rådets konklusioner.

2. Formål og indhold

I formandskabets udkast til rådskonklusioner (herefter udkastet) fokuserer rådet særligt på overvejelser knyttet til den fremtidige Lissabonstrategi efter 2010 og er således primært fokuseret på koblingen mellem miljø og vækst.

Udkastet til rådskonklusioner indeholder følgende indledende betragtninger:

Rådet erindrer sig invitationen fra Det Europæiske Råd fra marts 2008 til at starte overvejelserne om den fremtidige Lissabonstrategi efter 2010. Rådet anerkender behovet for hurtigt at vende de udfordringer, der ligger i de globale kriser, til muligheder for et skifte til en ressourceeffektiv økonomi underbygget af en mere bæredygtig livsstil med særligt fokus på husholdninger, transport og fødevarersektoren, hvilket på samme tid kan forbedre borgernes livskvalitet og reducere forbruget af energi og naturressourcer og minimere de negative effekter på økosystemer og klima.

Rådet fremhæver, at en overgang til en ressourceeffektiv økonomi kan fremme EU's konkurrenceevne på lang sigt og skabe væsentlig beskæftigelse i nogle sektorer. Rådet understreger behovet for yderligere overvejelser om koblingen mellem Lissabonstrategien og EU's bæredygtighedsstrategi, herunder også i relation til overvågningen af de to strategiers implementering.

Rådet anerkender den stigende konsensus om, at BNP skal komplementeres af andre indikatorer for at give et retvisende billede af fremdrift i forhold til social, økonomisk og miljømæssige bæredygtig udvikling. Rådet hilser diskussionerne på det uformelle rådsmøde i Åre i juli 2009 om ressourceeffektiv økonomi velkommen.

Udkastet indeholder følgende overordnede konklusioner:

Rådet erklærer sig enig i, at bæredygtig udvikling hen imod en ressourceeffektiv økonomi skal inkluderes i den nye Lissabonstrategi efter 2010. Rådet fremhæver vigtigheden af absolut afkobling af økonomisk vækst fra miljøbelastningen i en ressourceeffektiv økonomi. Rådet understreger behovet for korrekt prissætning, herunder anerkendelse af cost-of-inaction og værdien af økosystem services. Rådet erklærer sig desuden enig i at finansielle reformer skal sigte mod et skifte hen imod, at indtægterne i de nationale statsfinansielle budgetter baseres på beskatning af energi, ressourceforbrug og miljøpåvirkning frem for beskatning af arbejdskraft og virksomheder. Rådet ser frem til den kommende grøn bog om eco-innovation i slutningen af 2009 og inviterer kommissionen til at betragte eco-innovation som et vigtigt bidrag til den europæiske innovationslov til støtte for overgangen til en ressourceeffektiv økonomi.

Udkastet til rådskonklusioner indeholder følgende opfordringer til medlemslandene:

- Intensivere diskussionerne om hvordan omkostningseffektive økonomiske virkemidler så som CO2 afgifter for ikke-kvotebelagte sektorer kan bidrage til en forudsigelig prisudvikling for CO2 emissioner.
- Fremme offentlige grønne indkøb i tråd med den indikative målsætning på 50 % for medlemslandene i 2010 og arbejde i fællesskab for at identificere og kommunikere omkring krav til innovative offentlige indkøb.
- Gøre fuldt brug af konsekvensvurderinger for at fremme vidensbaserede og langsigtede strategiske beslutninger, herunder gøre brug af erfaringerne fra EU.

Udkastet til rådskonklusioner indeholder følgende opfordringer til Kommissionen:

- Identificere konkrete virkemidler og udvikle retningslinjer med henblik på at mainstreame ressourceeffektivitet i den nye Lissabonstrategi efter 2010 på baggrund af erfaringerne fra implementeringen af de økonomiske hjælpepakker og deres effekter på beskæftigelse, vækst, konkurrenceevne og miljø.
- Udarbejde forslag til markedsbaserede instrumenter og hvor det er relevant etablere et forum for erfaringsudveksling mellem medlemslandene om sådanne instrumenter inden udgangen af 2009.
- Hurtigst muligt fremlægge en køreplan for den reform, der skal gennemføres i alle sektorer én for én, af subsidier, der har betydelig negativ indvirkning på miljøet og er uforenelige med en bæredygtig udvikling, med henblik på gradvist at fjerne dem, som det fremgår af bæredygtighedsstrategien.
- Fortsætte bestræbelserne på at forbedre forståelsen af den økonomiske værdi af økosystem services og biodiversitet og foreslå egnede værdisætningsmekanismer som bedre reflekterer den sande værdi af sådanne services.
- Yderligere overveje nye eller forstærkede finansielle virkemidler, både i form af positive og negative incitamenter som skal fremme internalisering af de miljømæssige skadevirkninger på en omkostningseffektiv måde og i særdeleshed fremsætte forslag til et revideret energibeskatningsdirektiv som skal bringe direktivet på linje med EU's energi- og klimamålsætninger.
- Yderligere udvikle indkøb af F&U ydelser (eller prækommercielle indkøb) som et instrument til at accelerere udvikling og spredning af strategiske teknologier for offentlige tjenesteydelser (public services).
- Styrke det igangværende arbejde med at koble bindende minimumskrav med mærkningsordninger for bedste produkter, processer og serviceydelser, i tråd med direktivet om miljøvenligt design og lignede direktiver.
- Supplere BNP med andre robuste, pålidelige og bredt anerkendte indikatorer til at måle fremdrift i forhold til en ressourceeffektiv økonomi og til at udvikle en resultattavle for bæredygtig udvikling senest i 2011.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet behandler ikke Rådets konklusioner.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark og påvirker ikke beskyttelsesniveauet. I det omfang konklusionerne fører til nye direktiver eller ændringer i eksisterende direktiver, kan dette dog få væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

6. Høring

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 23. september 2009, hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Landbrug og Fødevarer bemærkede, bl.a. i forhold til anvendelse af økonomiske virkemidler, at det var vigtigt at være opmærksom på, at der ikke blev skabt problemer for konkurrencen og at man skulle sikre denne.

DI erklærede sig enig med Landbrug og Fødevarer foreslog herudover, at en opfølgning af 6. miljøhandlingsprogram blev tilføjet opridsningen af områder med fælles relevans for EU's strategier i afsnittet om dansk holdning.

Danske Maritime bemærkede endelig, at det for at realisere en miljø-effektiv økonomi tillige er nødvendigt at få resten af verden med, herunder særligt Kina, ved hjælp af globale tiltag, idet det ellers kunne true konkurrencen og skabe ulige vilkår mellem EU og resten af verden.

7. Forhandlingssituationen

Udkastet blev behandlet første gang i rådets miljøarbejdsgruppe den 11. september 2009, hvor det svenske formandskabs udkast fik en generel positiv modtagelse, om end omtale af "low carbon", afgifter og sammenhæng mellem bæredygtig udviklingsstrategien og Lissabon strategien samt omtale af EU initiativer var med til at sætte præg på diskussionen. Formandskabets forslag til ikke generelt at gentage "agreed language" samt at rådskonklusionerne skal være korte, præcise og rettet mod fremtiden blev generelt accepteret.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er generelt positiv overfor det udarbejdede forslag til rådskonklusioner. Danmark finder, at rådskonklusionernes fokus på koblingen mellem økonomisk vækst og miljø velvalgt og at de konkrete konklusioner vil bidrage til fremdrift på området.

Danmark kan støtte, at bæredygtig vækst frem mod en ressourceeffektiv økonomi inkluderes i en ny Lissabonstrategi efter 2010. Danmark er ligeledes enig i, at der skal sigtes mod en absolut afkobling

mellem økonomisk vækst og miljøbelastning i forbindelse med en ressourceeffektiv økonomi. Tilsvarende er Danmark enig i behovet for at internalisere miljøomkostningerne i prissætningen og herunder anerkende cost-of-inaction og værdien af økosystem services.

Danmark kan også støtte, at finansielle reformer skal sigte mod et skifte hen imod, at indtægterne i de nationale statsfinansielle budgetter baseres på beskatning af energi, ressourceforbrug og miljøpåvirkning frem for beskatning af arbejdskraft og virksomheder. Men fra dansk side lægges vægt på at drøftelser vedrørende konkrete initiativer på skatteområdet finder sted i ECOFIN.

Danmark er enig i, at eco-innovation er et vigtigt bidrag til den europæiske innovationslov til støtte for overgangen til en ressourceeffektiv økonomi og dermed finder Danmark også at eco-innovation må være et vigtigt element i den nye Lissabonstrategi.

Danmark finder det vanskeligt at identificere konkrete virkemidler for at mainstreame ressourceeffektivitet i den nye Lissabonstrategi alene på baggrund af erfaringerne fra de økonomiske hjælpepakker. Det skyldes dels, at det er vanskeligt at lave en objektiv analyse af hjælpepakkernes effekt på kort sigt og dels at de grønne elementer i hjælpepakkerne er ret begrænsede. Hertil kommer at hjælpepakkerne er baseret på tilskud til produkter/sektorer, mens en langsigtet bæredygtig strategi for en ressourceeffektiv økonomi må omfatte andre former for regulering, herunder dynamiske miljøkrav til at fremme produkter med højt potentiale for energi- og ressourcebesparelser, og brug af økonomiske virkemidler med henblik på korrekt prissætning og innovationsfremme. Danmark finder, at støtte til produkter og processer skal fokuseres på udviklingen af nye miljø- og energiteknologiske løsninger.

Danmark er enig i at sætte fokus på at belyse, hvordan omkostningseffektive økonomiske virkemidler såsom CO₂ afgifter for ikke-kvotebelagte sektorer kan bidrage til en forudsigelig prisudvikling for CO₂ emissioner.

Danmark er enig i opfordringen til Kommissionen om at udarbejde forslag til brugen af markedsbaserede instrumenter. Danmark ser positivt på etableringen af et forum til erfaringsudveksling på området, eventuelt i form af workshops eller lignende. Det er imidlertid Danmarks generelle holdning, at beskatning er medlemsstaternes kompetence og at konkrete initiativer på skatteområdet på EU-plan skal behandles i ECOFIN-regi.

Danmark kan støtte en opfordring til Kommissionen om at udarbejde en køreplan for fjernelse af miljøskadelige subsidier, men Danmark anerkender også at der er sket en delvis fjernelse af de miljøskadelige subsidier i forbindelse med reformen af fiskeripolitikkerne og som led i sundhedstjekket af landbrugsreformen.

Danmark er enig i behovet for at fortsætte bestræbelserne på at forbedre forståelsen af den økonomiske værdi af økosystem services og biodiversitet og opfordringen til Kommissionen om at foreslå egnede værdisætningsmekanismer som bedre reflekterer den sande værdi af sådanne services.

Danmark er enig i, at prækommercielle indkøb, som innovationsfremmende middel, skal udvikles yderligere. Danmark er ligeledes enig i behovet for at styrke koblingen mellem bindende

minimumskrav og mærkningsordninger for bedste produkter, processer og serviceydelser, i tråd med direktivet om miljøvenligt design og lignende direktiver.

Danmark er overordnet set enig i at fremme offentlige grønne indkøb i tråd med den indikative 50% målsætning, men afventer fortsat Kommissionens udkast til kriterier for offentlige grønne indkøb.

Danmark gør omfattende brug af konsekvensvurderinger og er enig i deres vigtighed.

Som led i indsatsen for bedre regulering, arbejder regeringen fremadrettet på reduktion af administrative byrder på dette område.

Danmark er generelt enig i, at der er et behov for at supplere BNP som indikator for samfundets udvikling med andre indikatorer, herunder indikatorerne til at måle fremdrift i forhold til en ressourceeffektiv økonomi. Danmark kan også støtte Kommissionens arbejde med at undersøge mulighederne for sammen med medlemsstaterne at udvikle en resultattavle for bæredygtig udvikling, som skal baseres på EU's bæredygtighedsindikatorer.

Danmark anerkender, at udgangspunktet for rådskonklusionerne er knyttet til overvejelserne om den nye Lissabonstrategi efter 2010. Danmark finder imidlertid at overvejelserne om Lissabon post 2010, en revideret bæredygtighedsstrategi efter 2011 og 7. miljøhandlingsprogram efter 2012 er tæt koblet, hvilket bør afspejles tydeligere i rådskonklusionerne.

Danmark finder at især fem områder har fælles relevans for både Lissabonstrategien og Bæredygtighedsstrategien, samt dens udmøntning i et 7. miljøhandlingsprogram:

- Bæredygtigt forbrug og produktion, som er et væsentligt element i at opnå en bæredygtig og konkurrencedygtig europæisk økonomi.
- Miljøteknologi som et middel til at afkoble miljøpåvirkningen fra den økonomiske vækst og på samme tid i sig selv kan bidrage til økonomisk vækst og jobskabelse.
- Reduktion og effektivisering af forbruget af naturressourcer er et centralt element for en mere ressourceeffektiv økonomi.
- Synergi og co-benefits mellem forbedring af biodiversiteten og klimaarbejdet, således at de to indsatsområder gensidigt understøtter hinanden.
- Øge energieffektiviteten og styrke udvikling og anvendelse af vedvarende energiteknologier.

Green Growth betragtes som et tværgående element, der dækker disse fem områder.

På den baggrund finder Danmark, i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om integration af bæredygtig udvikling i EU's politikker, at strømligning af eco-innovation, ressourceeffektivitet og grøn vækst skal være en rettesnor for de fremtidige overvejelser om Lissabon post 2010, den fremtidige bæredygtighedsstrategi og EU's 7. miljøhandlingsprogram.

Endelig finder Danmark, at Kommissionen bør opfordres til at undersøge mulighederne for at fremme en ressourceeffektiv økonomi ved hjælp af udvikling og brug af informations- og kommunikationsteknologi (IKT), idet dette vurderes at være en potentielt vigtig del af løsningen vedrørende reduktionen af CO₂-udledninger gennem brug af intelligente energibesparende teknologier.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

PUNKT 2

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) - (omarbejdning)

KOM (2008) 810 endelig

Revideret notat

Politisk drøftelse

Resume

Med baggrund i de hidtidige erfaringer med direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE), anfører Kommissionen, at der er tre hovedformål med de foreslåede ændringer: At nedbringe de erhvervsadministrative omkostninger og byrder, der følger af direktivet uden herved at anfægte beskyttelsesniveauet, at sikre en mere effektiv gennemførelse af direktivet, samt at skærpe direktivets miljøeffekter.

Som de væsentligste ændringsforslag kan det fremhæves:

Kommissionen ønsker overfor medlemsstaterne at tydeliggøre og ensrette anvendelsesområdet for de to sammenhængende direktiver vedr. elektronikaffald (WEEE) og vedrørende farlige stoffer i elektroniske produkter (RoHS). Dette foreslås opnået ved at opstille bindende lister over de produkter, som direktiverne omfatter. Listerne vil blive suppleret gennem en komitologiproducere, idet det foreslås, at listerne fremover skal høre under RoHS-direktivet, der er et totalharmoniseringsdirektiv efter traktatens artikel 95 om det indre marked.

Der stilles endvidere forslag om en WEEE-indsamlingsprocent på 65 %, og målsætningen skal gælde for alle typer elektrisk og elektronisk udstyr (EEE). Indsamlingsprocenten fastsættes som funktion af indsamlet WEEE i forhold til mængden af EEE markedsført de to foregående år. Den foreslåede indsamlingsprocent skal opnås hvert år og første gang i 2016. De økonomiske konsekvenser for Danmark af den forhøjede målsætning vurderes til ca. 20 mio. kr. årligt til en mere borgernær indsamling af småt elektronikaffald, og yderligere udgift på 7 mio. kr. i de år, hvor der gennemføres informationskampagner. Øgede udgifter forventes afholdt af producenterne.

Producenter af EEE foreslås herudover at blive defineret og registreret på samme måde i alle medlemsstater. En producent skal kunne indberette alle krævede oplysninger for hele EU i en enkelt medlemsstats producentregister, som efterfølgende skal udveksle de nødvendige oplysninger med de øvrige medlemsstater. Hermed ønsker kommissionen at mindske den administrative byrde for producenterne. Kommissionen forventer, at forslaget vil udgøre en samlet besparelse for producenterne i EU.

1. Status

Kommissionen oversendte den 8. december 2008 ovennævnte forslag til Rådet og Parlamentet. Rådssekretariatet udsendte forslaget til medlemsstaterne den 16. december 2008, og forslaget forelå i dansk oversættelse den 22. december 2008. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Et nærhedsnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2009. Et grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. februar 2009.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 21. oktober 2009 til politisk drøftelse.

I Europa Parlamentet forventes der indledende diskussion i ENVI komiteen omkring den 1. oktober 2009, diskussion af rapport i november 2009 med komiteens afstemning i februar 2010 og endelig plenarforsamlingens afstemning i april 2010.

Der har været 3 arbejdsgruppemøder under det tjekkiske formandskab og tre arbejdsgruppemøder til dato under det svenske formandskab. Det svenske formandskab fremsendte kompromisforslag den 3. september 2009, men de forventer ikke længere at færdiggøre forhandlingerne om direktivet grundet tidsplanen for Europa Parlamentets stillingtagen.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører 3 grundlæggende årsager til at foreslå ændringer af direktivet om affald fra elektriske og elektroniske produkter (WEEE). For det første de tekniske, retlige og administrative problemer, som de hidtidige erfaringer med direktivet har blotlagt. For det andet som et led i Kommissionens generelle Lissabon-strategiske målsætning om at forenkle EU-lovgivningen, og endelig for det tredje for at følge op på revisionsbestemmelsen i direktivet, der lægger op til at revurdere direktivets indsamlingsmålsætning. De væsentligste ændringer i direktivet vedrører herefter:

Anvendelsesområdet (artikel 2)

Direktivets anvendelsesområde berøres via to grundlæggende ændringsforslag.

A. Bindende og udtømmende produktlister.

Direktivets anvendelsesområde henviser til anvendelsesområdet for RoHS-direktivet om begrænsninger i anvendelsen af farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr. Dette sker konkret gennem at flytte Bilag 1 med produktkategorier og produktlister fra WEEE- til RoHS-direktivet. WEEE-direktivet er et minimumsdirektiv efter EF-traktatens artikel 175, og de nuværende produktlister i Bilag 1 i WEEE-direktivet er eksemplificerende. RoHS-direktivet er et indre markedsdirektiv efter EF-traktatens artikel 95. Kommissionens forslag indebærer således at produktlisterne i RoHS-direktivet gøres bindende og udtømmende. Bilagene i såvel WEEE- som RoHS-direktivet, herunder bilaget med produktlisterne, kan som hidtil ændres ved komitologi efter høring af producenter, genvindings- og behandlingsvirksomheder, miljøorganisationer og arbejdstager- og forbrugersammenslutninger.

Kommissionens forslag om bindende og udtømmende produktlister vil gælde for RoHS overensstemmelse, men produktlisterne vil kun være bindende men ikke udtømmende for så vidt angår affaldsbehandling efter WEEE-direktivet. WEEE-direktivet er netop et minimumsdirektiv og refererer til EF-traktatens artikel 175, og muligheden for at lade flere typer EEE være omfattet af WEEE-direktivet er blevet eksplicit påpeget af Kommissionen.

Kommissionen har også forsøgt at tydeliggøre, hvilke former for udstyr der er undtaget fra direktivet ved hjælp af mindre ændringer til direktivets generelle undtagelsesbestemmelser. Således uddybes det bl.a. i det omarbejdede WEEE-direktiv, at direktivet kun gælder for udstyr, der markedsføres som enkeltstående funktionelle eller kommercielle enheder.

B. Typer af affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) klassificeres som affald fra husholdninger eller erhverv.

Fremover skal typer af WEEE, der kan forekomme i både husholdninger og erhverv, klassificeres og opdeles som værende enten 'affald fra private husholdninger' eller 'affald fra andre brugere end private husholdninger'. Opdelingen skal afgøres gennem komitologi og skal bl.a. bygge på, hvor stor en andel af udstyret, der sælges til hver af de to brugergrupper. Resultatet kan blive to udtømmende positiv-lister for de produkttyper, som kan anvendes i såvel husholdninger som i erhverv. En liste med de produkttyper, der er blevet klassificeret som husholdningsprodukter og derfor ved bortskaffelse altid skal betragtes som værende WEEE fra private husholdninger. Og en anden liste med de produkttyper, der er blevet klassificeret som produkter til 'andre brugere end private husholdninger' og ved bortskaffelse altid skal betragtes som WEEE fra erhverv. Indtil denne klassificering har fundet sted via komitologi, vil reguleringen af delområdet være uændret. Forslaget vurderes at have til formål at sikre en mere konsekvent overholdelse af direktivets finansieringsbestemmelser i artikel 12.

Tilpasning og præcisering af direktivets producent definition (artikel 3)

Definitionerne tilpasses bl.a. definitionerne i det nye affaldsdirektiv (2008/98/EF). Definitionen af 'producent' udvides og tilpasses især med henblik på det nye indhold i artikel 16 om registrering og producentregistre. En importør er stadigvæk dækket under producentbegrebet. Det gøres klart, at direktivet definerer en producent til at være den, der bringer EEE i omsætning i Fællesskabet.

Ny artikel 6 om bortskaffelse og transport af indsamlet affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)

Artiklen forbyder medlemsstaterne at bortskaffe ubehandlet, særskilt indsamlet WEEE. Medlemsstaterne skal sikre, at indsamling og transport af særskilt indsamlet WEEE udføres på en måde, der optimerer genbrug og genanvendelse og isolering af farlige stoffer.

Artiklen vurderes at være begrundet i kommissionens informationer/rapporter om, at store dele af det særskilt indsamlede WEEE i EU ikke bliver håndteret korrekt og dermed ikke sikrer genanvendelse af sekundære råmaterialer og isolering af farlige stoffer.

Skærpet målsætning for indsamling af affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) (artikel 7)

Artiklen omfatter nu en målsætning for mængden af særskilt indsamling af WEEE, mens målsætning for nyttiggørelse er flyttet til artikel 11.

Målsætningen for den særskilte indsamling af WEEE er væsentligt skærpet. Den samlede vægt af særskilt indsamlet WEEE fra 'private husholdninger' og 'andre brugere end private husholdninger' skal nu udgøre mindst 65 % af den gennemsnitlige vægt af EEE, der er bragt i omsætning på markedet i de to foregående år i medlemsstaten. For danske husholdninger svarer dette til krav om indsamling af ca. 87.000 tons WEEE, og der blev indsamlet ca. 82.000 tons WEEE fra danske husholdninger i 2007. Det nuværende WEEE-direktiv har en målsætning om særskilt indsamling af WEEE fra private husholdninger på mindst 4 kg WEEE pr indbygger pr år (svarende til indsamling af ca. 22.000 tons WEEE i Danmark).

Det må antages, at særskilt indsamlet EEE/WEEE til genbrug kan medregnes i opnåelsen af 65 %, fordi denne mængde til genbrug må indregnes i opnåelse af nyttiggørelsesmål (se senere vedrørende artikel 11). Danmark registrerer i dag ikke mængden af EEE/WEEE til genbrug. Det er uklart, hvorledes mængden af EEE/WEEE til genbrug skal kunne registreres, og hvilke øgede omkostninger der evt. vil medgå hertil.

Der skal gennem komitologi fastsættes en fælles metode til at beregne den samlede vægt af markedsført EEE. Denne formulering er i overensstemmelse med, at der konsekvent i direktivudkastet nu tales om indberetning af EEE og WEEE i vægt, og muligheden for at indberette i antal i stedet for som vægt er slettet.

Medlemsstaterne skal sikre, producenterne opnår en indsamlingsprocent på 65 % hvert år - første gang i 2016. Medlemsstater kan indrømmes overgangsforanstaltninger via komitologi i tilfælde af, at de har vanskeligheder med at opfylde indsamlingsmålet i tide på grund af særlige nationale omstændigheder. Det foreslås, at Europa-Parlamentet og Rådet foretager en fornyet granskning af indsamlingsprocenten i 2012 bl.a. med henblik på eventuelt at fastsætte en særskilt indsamlingsprocent for udstyr til køling og frysning ud fra en rapportering fra Kommissionen.

Skærpede regler for overførsler af affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) (artikel 10)

Grundlæggende fastholdes det, at overførsel af WEEE skal finde sted i overensstemmelse med den gældende transportforordning. Som noget nyt skal der imidlertid via komitologi fastsættes udførlige regler for, hvad det vil sige, at behandlingen af WEEE i lande uden for EU/OECD er i overensstemmelse med de opstillede krav i WEEE-direktivet. Dette er en forudsætning for, at denne eksport af WEEE må finde sted, og at denne WEEE-mængde må indregnes i opfyldelse af nyttiggørelsesmålene opstillet i artikel 11.

Skærpede nyttiggørelsesmålsætninger og inddragelse af medicinsk udstyr (artikel 11)

Alle målsætninger er sat op med fem procentpoint, og alt særskilt indsamlet WEEE sendt i behandling må indregnes i opfyldelsen af målsætningerne. Målsætningerne beregnes som vægtprocent af særskilt indsamlet WEEE, der sendes til nyttiggørelsesvirksomhederne. Det er hermed nyt, at WEEE forberedt med henblik på genbrug må indregnes. Dette gælder uanset, om genbruget vil finde sted i medlemsstaten eller eksempelvis i et land uden for OECD, så længe reglerne for overførsel og behandling af WEEE er overholdt. Begrebet 'forberedelse med henblik på genbrug' er nyt og defineres i EU's affaldsdirektiv (2008/98/EF), som medlemslandene skal implementere inden 12. december 2010.

Der er som noget nyt opstillet målsætninger for 'Nyttiggørelse' og for 'Genbrug og genanvendelse' for kategori 8 'Medicinske anordninger'. Disse målsætninger for kategori 8 svarer til målsætningerne for kategorierne: 2 Små husholdningsapparater, 5 Belysningsudstyr, 6 Elektrisk og elektronisk værktøj, 7 Legetøj og fritids- og sportsudstyr og 9 Overvågnings- og reguleringsinstrumenter. Disse kategorier har de laveste målsætninger af de ti forskellige EEE-kategorier med mindst 75 % til nyttiggørelse og mindst 55 % til genbrug og genanvendelse. Dette er den største forskel i direktivet mellem nyttiggørelsesmål og mål for genbrug og genanvendelse, hvilket betyder, at en væsentlig mængde WEEE indenfor disse seks produktkategorier (20 vægtprocent) tillades at gå til forbrænding med høj energieffektivitet.

Alle ti kategorier af WEEE har hele tiden været omfattet af krav om særskilt indsamling, men det er først nu, at der opstilles nyttiggørelsesmål til det indsamlede WEEE fra kategori 8 Medicinske anordninger. WEEE-direktivet har således været anderledes end RoHS-direktivet, som først nu med de foreslåede ændringer i det omarbejdede direktiv kommer til at omfatte kategori 8 Medicinske anordninger og kategori 9 Overvågnings- og reguleringsinstrumenter.

Finansiering af affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) fra private husholdninger (artikel 12 og præambel 19)

Kommissionen fremhæver, at producenterne bør finansiere indsamlingen af WEEE i hele affaldskæden for at undgå ukorrekt behandling og illegal eksport af WEEE samt skabe lige

konkurrencevilkår i hele EU. Artikel 12 nævner nu, at ”medlemsstaterne tilskynder i de relevante tilfælde producenterne til at finansiere alle omkostninger i relation til indsamlingssteder til WEEE fra private husholdninger”.

Oplysninger til brugerne om omkostninger og særskilt bortskaffelse af affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) (artikel 14)

Det gøres nu permanent, at producenterne ved salg af nye produkter må gøre køberne bekendt med omkostningerne til indsamling, behandling og miljørigtig bortskaffelse.

Medlemsstaterne skal fortsat sikre, at brugerne af EEE i private husholdninger får de nødvendige oplysninger om, at WEEE skal indsamles særskilt, om de forskellige ordninger til den særskilte indsamling og om de potentielle skadelige virkninger, som farlige stoffer i EEE kan afstedkomme. Medlemsstaterne kan fortsat kræve, at disse oplysninger skal gives af producenter og/eller distributører.

Nye regler for producent registrering, samt oplysninger og rapportering (artikel 16)

Denne artikel indeholder en grundlæggende ændring af WEEE-direktivet, idet en producent nu skal kunne indføre alle relevante oplysninger vedrørende virksomhedens salg af EEE og håndtering af WEEE i alle medlemsstater gennem en detaljeret registrering i en enkelt medlemsstats producentregister. Indberetningerne skal anvendes til at kontroloverbåge producenteres finansieringsforpligtelser med hensyn til håndtering af WEEE fra såvel ’private husholdninger’ som ’andre brugere end private husholdninger’. Formatet og hyppigheden af producenteres indberetning til producentregistret skal fastsættes gennem komitologi.

Hensigten med den foreslåede ændring er at mindske den administrative byrde for virksomhederne ved at harmonisere registreringen af producenter og producenteres rapportering i EU. Som en konsekvens heraf er det foreslået, at de nationale registre skal være indbyrdes kompatible. Producentregistrene i medlemsstaterne skal med andre ord udveksle oplysninger indbyrdes om markedsførte mængder EEE i de forskellige medlemsstater. Producentregistrene skal også udveksle informationer vedrørende overførsler af midler vedrørende overførslen af EEE og WEEE mellem medlemsstaterne, idet der ved midler forstås de enkelte virksomheders økonomiske omkostninger i forbindelse med varetagelse af producentansvaret.

Medlemsstaterne skal fortsat indsamle oplysninger hvert år om markedsført EEE og håndteret WEEE for de enkelte kategorier, herunder WEEE som er genbrugt eller eksporteret. Medlemsstaterne skal hvert tredje år indberette disse data til kommissionen. Oplysningerne skal angives i vægt, - muligheden for at indberette i antal er fjernet.

Skærpede bestemmelser om Inspektion og overvågning (artikel 20)

Der er øget fokus på inspektion og overvågning af implementeringen af direktivet i udkastet til det omarbejdede WEEE-direktiv. Det kræves som minimum, at der skal foregå en inspektion og overvågning af eksport af WEEE ud af EU for at sikre, at dette finder sted i overensstemmelse med transportforordningen (jævnfør de konkrete henvisninger hertil i artikel 10 i det omarbejdede WEEE-direktiv). Overvågningen af overførsel af WEEE skal ske i overensstemmelse med minimumskravene opstillet i det nye, ændrede bilag 1. Umiddelbart vurderes den nuværende danske inspektion og overvågning at opfylde kravene i bilaget, men det kan ikke udelukkes, at minimumskravene kan medføre forøgede udgifter for stat eller erhverv. Det er ikke muligt at anslå omfanget af evt. øgede udgifter.

Det kræves desuden, at medlemsstaternes inspektion også som minimum skal undersøge, om behandlingsvirksomhedernes processer er i overensstemmelse med affaldsdirektivet og med det omarbejdede WEEE-direktivs bilag II med behandlingskrav til WEEE.

Nyt Bilag I vedr. minimumskrav til overvågning af overførsler af affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)

Bilaget opstiller minimumskrav til overvågning af overførsler af WEEE som nævnt i artikel 20 stk. 2.

Konkret beskrives, hvordan det skal kontrolleres, at det udførte som hævdet af eksportøren er EEE eller WEEE egnet til og med henblik på genbrug og derfor lovligt kan eksporteres til lande uden for EU. Bilaget erstatter den gældende vejledning på området med bindende retningslinjer.

Svensk formandskabs kompromisforslag af 3. september 2009

De vigtigste ændringer i det svenske formandskabs kompromisforslag i forhold til Kommissionens forslag er følgende:

Bilaget med de 10 kategorier flyttes tilbage fra RoHS-direktivet til WEEE-direktivet, som i det nuværende direktiv. Samtidigt ændres produktlisterne tilbage til at være eksemplificerende og ikke udtømmende. Det fastholdes, at et produkt skal indpasses i en af de ti kategorier for at være omfattet af direktivet.

Definitionen af producent ændres fra at være den, der bringer et produkt i omsætning i Fællesskabet til at være den, der bringer et produkt i omsætning i en medlemsstat, således som det nuværende direktiv er implementeret i Danmark og de fleste andre medlemsstater. Hermed åbnes der op for igen at kræve en juridisk og økonomisk ansvarlig producent i hver medlemsstat, hvor EEE markedsføres og det afledte WEEE opstår. Producenten skal dermed indberette markedsførte mængder i en medlemsstat til et producentregister i netop denne medlemsstat. Formandskabet foreslår, at alle relevante informationer skal kunne indberettes online i medlemsstaternes producentregistre, og at der skal fastsættes et format på Fællesskabsniveau for disse indberetninger.

Medlemsstaten forpligtiges til at fremskaffe og videregive information til producenterne om alt indsamlet WEEE uanset hvor og af hvem det er indsamlet (dvs. uanset indsamlingskanal) for at dokumentere den opnåede indsamlingsprocent. Desuden forpligtiges medlemsstaten til at sikre, at alt indsamlet WEEE fra husholdninger fra alle indsamlingskanaler overdrages til producenterne, såfremt producenterne har været forpligtiget til at finansiere alle omkostninger forbundet hermed i medlemsstaten.

3. Europa- Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver: At de foreslåede ændringer af direktivet vil bidrage til at effektivisere det indre marked; at målet om at forbedre den miljømæssige håndtering af WEEE ikke kan opfyldes effektivt, hvis medlemsstaterne handler hver for sig samt at de foreslåede administrative forenklinger vedrører virksomheder, der er aktive i mere end en medlemsstat. Kommissionen vurderer på denne baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

Det gældende WEEE-direktiv 2002/96/EF er implementeret i Miljøbeskyttelseslovens §§ 9i-9o samt 9z-9å og ved Elskrotbekendtgørelsen nr. 664/2005 om håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr med to senere, mindre ændringer.

For WEEE fra husholdninger er det kommunerne, der er ansvarlige for at etablere indsamlingssteder, der er let tilgængelige for husholdninger i forhold til befolkningstætheden. Producenterne afhenter WEEE fra de kommunale indsamlingssteder. Producenterne er ansvarlige for en andel af WEEE, der svarer til deres markedsandel. Langt de fleste producenter har meldt sig ind i en kollektiv ordning, der sørger for det praktiske med at håndtere affaldet. Producenterne kan som supplement til den kommunale indsamling selv indsamle WEEE. De skal indberette dette og bliver godskrevet denne mængde.

For WEEE fra erhverv er der individuelt producentansvar, således at hver enkelt producent er ansvarlig for det EEE, de har markedsført. Dette individuelle producentansvar kan dog løftes sammen med andre producenter i en kollektiv ordning.

Producenter skal registrere sig og indberette data om markedsførte mængder EEE og tilbagetagne mængder WEEE hos WEEE-System/Dansk Producentansvarssystem. Dansk Producentansvarssystem er en privat organisation, der har fået tildelt nogle kompetencer i henhold til reguleringen.

Såfremt udkastet til det omarbejdede WEEE-direktiv vedtages som fremlagt, skal Miljøbeskyttelsesloven og Elskrotbekendtgørelsen ændres. De vigtigste ændringer er i forhold til:

- Definition af producent
- Koordineret registrering og indberetning af data
- Omfattet udstyr (scope) – lister flyttes fra WEEE-direktiv til RoHS-direktiv
- Indsamlingsmål på 65 %

Statsfinansielle konsekvenser

Det vurderes, at direktivforslaget vil indebære behov for 1 årsværk i forbindelse med implementering, hvilket afholdes af indenfor Miljøministeriets eksisterende udgiftsrammer. Finansiering af evt. ekstraudgifter i forbindelse med de skærpede bestemmelser om inspektion og

overvågning jf. art. 20, tages der selvstændigt stilling til, når der foreligger et konkret skøn. Forslaget skønnes ikke at have andre direkte statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Koordineret registrering og indberetning af data

Det foreslås at mindske den administrative byrde for producenter/importører ved at harmonisere producenternes forpligtelser angående registrering og rapportering - herunder at gøre producentregistrene i medlemsstaterne indbyrdes kompatible. Forenklingen af registreringsforpligtigheden vil, især for mindre producenter/importører af EEE, indebære en administrativ lettelse. Lettelsen er dog ikke så stor i Danmark som i EU som helhed, da det nationale indberetningssystem er enklere i Danmark end i de fleste andre medlemsstater.

Under forudsætning af at forslaget indebærer producentregistrering i kun én medlemsstat, modtagelse af data fra ét centralt register samt vedtagelse af klare og ensartede formater og datakrav skønner Dansk Producentansvarssystem, at etableringsomkostningerne af ny IT vil være 0,5-1,0 mio. kr. med løbende driftsudgifter på 0,1-0,5 mio. kr. årligt. Dette skal finansieres af producenterne.

Indsamlingsmål på 65 %

Med direktivforslaget lægges der op til at skulle fastsætte indsamlingsmål på 65 % for både WEEE fra husholdninger og fra erhverv.

Hvad angår indsamling af WEEE fra husholdningerne, så vurderes målet at kunne nås ved øget indsamling af småt elektronikaffald, hvilket vil kræve en yderligere indsats i form af øget information til borgerne og/eller en mere borgernær indsamling af disse typer WEEE. Det skønnes, at en landsdækkende oplysningskampagne med TV-spots, dagbladsannoncer og udarbejdelse af informationsmateriale vil koste ca. 7 mio. kr., og at kampagnen eventuelt skal gentages med nogle års mellemrum. Udgifterne til en mere borgernær indsamling af småt elektronikaffald vil medføre omkostninger på mindst 20 mio. kr. pr. år. Det forventes, at meromkostninger for producenterne/importørerne vil blive overvæltet på forbrugerne.

For så vidt angår indsamling af WEEE fra erhverv antages det, at dette WEEE allerede i dag håndteres i henhold til gældende lovgivning. Der mangler pt. et samlet datagrundlag for at vurdere den nødvendige indsats. En øget indsats skal i givet fald finansieres af producenterne.

Samlet set er det Miljøstyrelsens vurdering, at det for visse produktgrupper vil kræve en yderligere indsats at kunne opfylde det nye forslag til indsamlingsmål.

Konsekvenser for beskyttelsesniveauet

Samlet set vurderes forslaget at indebære en positiv påvirkning af det eksisterende danske beskyttelsesniveau.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 7. januar til 167 interessenter med frist til den 2. februar 2009.

Der er modtaget høringssvar fra 33 høringsparter: Advokatrådet, affald danmark, Beredskabsstyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv (DE), De samvirkende Købmænd, DI ITEK, elretur, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA) & Branchen ForbrugerElektronik (BFE),

Forbrugerstyrelsen, Genvindingsindustrien (GI), Greenpeace Nordic, Installatørernes Organisation (TEKNIQ), IT-Branchen, IT- og Telestyrelsen, KL, LO, Lægemiddelstyrelsen, Orgalime, RenoSam, Rigsrevisionen, Realkreditrådet, 3F, Vejdirektoratet, Velfærdsministeriet, VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening (VELTEK) & Foreningen af Fabrikanter og Importører af Elektriske Belysningsarmaturer (FABA), WEEE-System/Dansk Producentansvarssystem (DPA-System), Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsregulering (CKR).

2 interessenter støtter forslaget til omarbejdning af direktivet, 18 støtter med visse forbehold og 11 har ingen bemærkninger. Kommentarerne kan opdeles som følger:

3F og LO støtter forslaget uden kommentarer.

Anvendelsesområdet (artikel 2)

IT-Branchen, affald danmark, RenoSam, KL, DI ITEK og flere støtter, at WEEE-direktivets anvendelsesområde henviser til RoHS-direktivets anvendelsesområde.

DI ITEK, affald danmark, KL, GI, DPA-System, FEHA & BFE finder primært forslaget om udtømmende lister problematisk. Det påpeges bl.a., at en udtømmende liste med specifikt nævnte produkter til hver en tid vil være forældet, fordi der kommer nye produkter på markedet hele tiden. I stedet foreslås bl.a., at alt EEE som hovedregel er omfattet, og at der udarbejdes en negativliste over produkter, som ikke er omfattet.

DPA-System foreslår, at placering af produkter på såvel listen som udenfor må hvile på en ensartet og offentlig kendt metode. Endvidere bemærker DPA-System, at de medlemsstater, der oprindeligt valgte en metode med udtømmende lister i 2005/2006 alle har forladt fremgangsmåden igen, fordi metoden var uegnet.

elretur og KL støtter tydeliggørelse af WEEE-direktivets definitioner – særligt opdelingen af WEEE fra 'private husholdninger' (B2C) og fra 'andre brugere end private husholdninger' (B2B). KL finder dog, at opdelingen skal afgøres politisk og ikke indenfor rammerne af en udvalgsprocedure.

DE, GI, IT-Branchen og VELTEK & FABA støtter ikke, at typer af WEEE klassificeres enten som B2B eller B2C. DE finder at, forslaget vil forhindre, at en leverandør og en kunde kan aftale, hvordan producentansvaret skal løftes i forbindelse med leverancer af produkter til erhvervmæssig benyttelse. VELTEK & FABA anfører for kategori 5 Belysningsudstyr, at B2B udgør det største salg og at dette udstyr ender som erhvervsaffald, også selv om produkterne kan anvendes i private husholdninger.

Indsamlingsprocent (artikel 7)

affald danmark, RenoSam, KL og flere støtter, at indsamlingsmålene fastsættes efter markedsførte mængder frem for det nuværende faste mål på 4 kg. pr. indbygger pr. år.

Med hensyn til beregningen af indsamlingsprocenten mener affald danmark og GI, at indsamlingsprocenten skal beregnes over en længere periode end de foreslåede 2 år.

Med hensyn til opnåelse af indsamlingsmålet mener elretur, DI ITEK og IT-Branchen, at målsætningen er vanskelig at opnå. elretur påpeger, at manglende registrering af eksport af funktionsduelige produkter vanskeliggør opnåelsen af målet.

DE og IT-Branchen foreslår, at indsamlingsmålet på 65 % skal være et samlet mål for alle produktgrupper.

FEHA & BFE støtter ikke indsamlingsmål som en fast procentdel af foregående års markedsførte mængde og anfører, at producenterne ikke har mulighed for at forhindre, at andre aktører tilegner sig WEEE.

Nyttiggørelsesmål (artikel 11)

affald danmark, RenoSam og KL støtter, at nyttiggørelsesmålsætningerne øges. Affald danmark finder, at dette kan sikre udvikling i behandlingskvaliteten. RenoSam ønsker krav om undersøgelse af WEEE-direktivets effekt på de europæiske producenters miljøpræstationer.

Med hensyn til højere måltal for genbrug finder affald danmark, DE og elretur det vigtigt, at store mål om direkte genbrug af WEEE ikke medfører eksport af produkter, der i løbet af kort tid ender som forurenende affald i andre dele af verden. elretur mener, at EU bør overveje, om det er ønskværdigt at fremme eksporten af brugte apparater ud af EU.

DE og GI mener endvidere, at det forhøjede krav til genbrug vil modvirke, at gamle og mere miljøbelastende produkter bliver udfaset fra markedet.

FEHA & BFE finder det problematisk, at lade genbrug og det dertil knyttede genanvendelsesmål indgå i WEEE-konceptet. De anfører endvidere, at det reelt ikke er muligt at få data om hvilket udstyr, der går til genbrug. Der skal i givet fald være krav om, at udstyret opfylder normer og standarder mht. sikkerhed, funktion, ydelse og dokumentation i lighed med nyt udstyr.

Finansiering af WEEE fra private husholdninger (artikel 12 og præambel 19)

DE, IT-Branchen, elretur, FEHA & BFE mener ikke, at producenterne skal pålægges at finansiere en større andel af tilbagetagningsudgifterne. DE, FEHA & BFE anfører, at Danmarks nuværende tilbagetagnings-ordninger, hvor producentansvaret starter ved de kommunale indsamlingssteder, er stabile og velfungerende og ser derfor ingen begrundelser for at pålægge producenterne større forpligtelser.

RenoSam finder det nyt, at direktivet entydigt opfordrer producenterne til at finansiere hele affaldskæden mht. håndtering af WEEE. RenoSam mener på den baggrund og i lyset af dårlige erfaringer med samarbejdet mellem kommuner og producenterne, at der i Danmark bør overvejes nye finansieringsmodeller for kommunernes indsamling af WEEE.

affald Danmark støtter, at producentansvaret kan udvides til at omfatte en eventuel husstandsindsamling, hvis det kan gennemføres på en administrativ enkel måde.

Greenpeace Nordic og KL finder, at forslaget mangler et økonomisk incitament i produktionen af elektronik, som fremmer affaldsforebyggelse og genanvendelse. Greenpeace foreslår en finansiel individualisering af virksomhedernes betaling for oparbejdningen af affald fra netop virksomhedernes egne produkter. På denne måde vil det blive interessant for virksomhederne at udvikle mere miljørigtige produkter, som er optimeret med hensyn til genanvendelse. Greenpeace Nordic ser ingen problemer i kollektive, fysiske indsamlings- og affaldsbehandlingssystemer, men for at muliggøre producent-specifik betaling for producentens egne produkter foreslår Greenpeace Nordic, at der gennemføres stikprøveundersøgelser, eller at hvert enkelt produkt mærkes med henblik på radio frekvens identifikation (RFID).

Registrering, oplysninger og rapportering (artikel 16)

Orgalime og DI ITEK støtter nye regler for producent registrering ved harmonisering af data og rapportering. Orgalime anfører, at dette dog forudsætter en total harmonisering af WEEE-direktivets anvendelsesområde, der ikke krydsrefererer til RoHS-direktivet. DI ITEK anfører, at det vil være en fordel, hvis en virksomhed ikke længere behøver at være repræsenteret i en given medlemsstat for at kunne indrapportere til DPA-System og de kollektive ordninger. DI ITEK finder endvidere, at det skal præciseres, at registrering er en offentlig opgave.

DE, RenoSam, affald danmark, KL og flere støtter endvidere forslaget. RenoSam mener, det skal gøres nemmere for producenterne at blive registreret. affald danmark mener, det skal sikres, at forhandlere af importeret brugt elektronik registreres som importører og dermed deltager i betalingen for WEEE-ordningerne i det pågældende land. DE finder, at systemet vil løse mange af de problemer, der findes i relation til forskellige tolkninger af reglerne i de enkelte EU-lande.

DPA-System er enig i behovet for øget harmonisering på tværs af medlemsstaterne og finder, at der er behov for ensretning og informationsudveksling mellem de nationale registre.

Inspektion og minimumskrav til overvågning af overførsler af WEEE (artikel 20 og bilag I)

Genvindingsindustrien, elretur, FEHA & BFE, Affald Danmark og KL støtter minimumskrav for medlemsstaternes inspektion for at styrke håndhævelsen af WEEE-direktivet.

elretur finder, at de nye bestemmelser, herunder de foreslåede omfattende dokumentationskrav, kan dæmme op for den nuværende betydelige eksport af produkter til lande med miljømæssigt dårlige behandlingsmuligheder for WEEE.

FEHA & BFE mener, at øget kontrol og overvågning imidlertid ikke kun bør gælde overførsler ud af EU men også mellem de enkelte EU-lande og anfører, at et forbud mod at overføre WEEE til lande uden en WEEE-lovgivning ville mindske den illegale eksport og forøge miljømæssig korrekt behandling.

Affald Danmark finder, at der bør etableres et klart og entydigt regelsæt, som samtidigt sikrer et ensartet niveau for tilsyn for samtlige behandlingsvirksomheder i hele Europa. Affald Danmark finder dette vil bidrage til en tilnærmelse af behandlingskvalitet i medlemsstaterne og dermed til mere lige konkurrencevilkår.

Beredskabsstyrelsen, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Forbrugerstyrelsen, IT- og Telestyrelsen, Vejdirektoratet, Velfærdsministeriet samt Rigsrevisionen har ingen bemærkninger til forslaget.

Specialudvalgshøring (Miljø)

Rammenotatet om forslaget har den 5. maj 2009 været forelagt miljøspecialudvalget i skriftlig høring. Der er modtaget bemærkninger fra seks interessenter.

DI tilkendegiver, at Regeringens holdninger generelt støttes. DI er enige i, at producenterne ikke nødvendigvis skal finansiere hele indsamlingskæden for WEEE fra private husholdninger. DI finder ikke, at producentbegrebet med fordel kan defineres på nationalt niveau i forhold til mulighederne for håndhævelse, men at der skal sikres en ensartet definition af producentbegrebet på EU-plan. Såfremt producentbegrebet defineres på nationalt niveau ønsker DI, at definitionen i Danmark så vidt muligt stemmer overens med de øvrige EU-landes.

KL finder, at innovationsniveauet indenfor området er lavt og bemærker, at der bør være tydelig økonomisk incitament til at fremme grøn innovation. KL finder det uhensigtsmæssigt, at udgiften for affaldsbehandlingen af elektronikskrot ikke afspejler produkternes miljøvenlighed.

FEHA tilkendegiver, at Regeringens holdninger generelt støttes. FEHA finder, at et mere ambitiøst mål for indsamling af WEEE kan være rimeligt, men at det ikke er rimeligt at pålægge producenterne ansvaret for, at fastlagte indsamlingsmål bliver opfyldt, da producenterne ikke kan forpligte husholdningerne til at aflevere kasseret udstyr til producenternes ordninger.

3F tilkendegiver, at Regeringens holdninger støttes. 3F finder, det skal sikres, at selskaber, der indsamler affaldet, uddanner deres personale til at håndtere dette affald korrekt, således at der sker en endnu bedre genanvendelse end den allerede eksisterende.

Arbejdstilsynet finder, at skærpede indsamlingsmål for elektrisk og elektronisk udstyr kan medføre belastninger af arbejdsmiljøet og, at bør der tages højde for dette i de virksomheder, der beskæftiger sig med arbejdsopgaver med indsamlingsarbejde eller arbejde affødt af indsamlingsarbejdet.

Forbrugerrådet forholder sig af ressourcemæssige årsager ikke til forslaget.

Sagen har været behandlet på møde i Miljøspecialudvalget den 23. september 2009, hvor der var følgende bemærkninger:

FEHA mener, at et indsamlingsmål på 65 % er urealistisk højt. Dette især set i lyset af, at producenterne bliver gjort ansvarlige for at opnå målet. Producenterne kan ikke kontrollere, hvad der sker med WEEE fra forbrugere, forhandlere, skrothandlere m.fl., og meget WEEE går udenom det lovfæstede system. FEHA finder endvidere opgørelsesmetoden vedr. indsamlingsmålet på 65 % problematisk, og at det er uklart, om hver enkelt kategori skal opnå de 65 %.

DI ITEK syntes også, at opgørelsesmetoden vedr. indsamlingsmålet er vanskelig at håndtere. DI ITEK har uddybet sine synspunkter om indsamlingsmålet ved at videresende kommentarer fra interesseorganisationen Orgalime, og DI ITEK finder ikke disse synspunkter tilstrækkeligt refereret i høringsafsnittet.

Dansk Erhverv påpegede, at elektronisk udstyr bliver lettere. Hermed bliver opgørelsesmetoden, hvor der skal indsamles 65 vægt-% WEEE i forhold til markedsført EEE de to foregående år, et problem. Der skal derfor indsamles flere og flere stk. af givne produkttyper. Dansk Erhverv lagde også vægt på, at producent så vidt muligt burde defineres på Fællesskabsniveau, samt at producenterne ikke må pålægges at skulle finansiere hele indsamlingskæden af WEEE fra private husholdninger.

MST kunne oplyse, at Kommissionen har fortalt, at opgørelsesmetoden skal opfattes som et totalt gennemsnit for alle kategorier, såvel B2B som B2C udstyr, og indsamlet af alle kanaler. MST oplyste, at der er stor diskussion i arbejdsgruppen under Rådet om, hvordan opgørelsesmetoden i øvrigt bør fastsættes, måske med anvendelse af gennemsnitlig markedsført for seneste 3 år som i Batteridirektivet. Samt at et sandsynligt flertal af medlemsstater finder et mål på 65 % for helt urealistisk og derfor sandsynligvis ikke vil blive vedtaget i sin nuværende form. MST fremhævede også, at der i Formandskabets kompromisforslag var lagt vægt på, at medlemsstaterne skulle sikre opgørelse af alt indsamlet WEEE fra alle kanaler, hvilket dog kunne være vanskeligt. MST støtter at få bedst mulige data, så alt indsamlet WEEE bliver registreret og den reelt opnåede indsamlingsprocent fastlægges korrekt. Mht. definition af producent kunne MST oplyse, at der er

meget bredt flertal imod Kommissionens forslag om at definere en producent på Fællesskabsniveau, mens et klart af medlemsstater ønske en national definition for at kunne håndhæve direktivet.

Greenpeace efterlyste forslag til gode ideer til, hvordan opgørelsesmetoden for indsamlingsmålet bedst kan fastlægges. Endvidere ønskede Greenpeace at få producentansvaret mere tydeligt. Her henvises til en bedre kobling til den enkelte producent for al indsamlet WEEE og betalingen herfor, f.eks. ved at kræve RFID-mærkning af alt elektrisk udstyr eller ved et pantsystem.

DI ITEK så gerne, at WEEE-direktivet får dobbelt hjemmel, så især produktbestemmelser referer til EU Traktatens artikel 95 og de øvrige til artikel 175.

Formanden svarede, at forslaget om WEEE er et affaldsdirektiv, og derfor er det mest naturligt, at det forbliver et rent minimumsdirektiv jævnfør artikel 175.

Dansk Erhverv påpegede, at affaldshåndtering generer markedet, da der er forskellige regler i de enkelte medlemslande.

MST fortalte, at man arbejder for at få anvendelsesområderne og undtagelserne gjort mere klare.

Det Økologiske Råd havde forud for specialudvalgsmødet fremsendt følgende skriftlige bemærkning: Det Økologiske Råd noterer med tilfredshed, at der anbefales øget kontrol, men vil gerne yderligere understrege, at man skal være på vagt overfor produkter der ”forberedes til genbrug”, og som eksporteres ud af EU. Der skal langt mere kontrol med, om sådanne produkter faktisk er funktionsduelige. Ofte er der reelt tale om skrot - eller meget slidte produkter, der bliver til affald i løbet af kort tid. Dette er svært at kontrollere, men det er muligt at registrere den pris der opnås. Det har således vist sig, at den pris, der opnås for produkter, der sendes til Afrika, er meget lav sammenlignet med de, der sendes til andre i-lande. Dette kan indikere, at der reelt er tale om skrot. Der bør arbejdes på, at producenter betaler ud fra produkters miljøbelastning og ikke kun markedsført mængder (altså betaler for omkostningerne ved deres egne produkter).

DI ITEK fremsendte efter mødte uddybende bemærkninger om, at de gerne ser hjemmel i artikel 95 for bestemmelser om produktdesign, mærkning og registrering, fordi produkterne har skullet mærkes og registreres forskelligt i medlemsstaterne. Endvidere finder DI ITEK, at bestemmelserne om anvendelsesområde, definitioner og producentansvar relateret til markedsføring af nye produkter også skal hjemles i artikel 95, mens bestemmelser relateret til målsætninger og affaldsbehandling bør henvises til artikel 175.

Orgalimes høringssvar til MST vedr. det omarbejdede WEEE-direktiv nævner bl.a. (ud over refererede i høringsafsnittet i den kommenterede dagsorden), at indsamlingsmålet på 65 % er urealistisk at nå for producenterne og fremfører primært de samme begrundelser som nævnt af FEHA på Miljøspecialudvalgets møde og refereret ovenfor.

7. Forhandlingssituationen

På arbejdsgruppemøderne har de væsentlige ændringsforslag fra Kommissionen, hvor WEEE-direktivets anvendelsesområde refererer til RoHS-direktivets bindende, udtømmende produktlister, så anvendelsesområderne bliver ens i de to direktiver, og med at definere producenten på Fællesskabsniveau i stedet for på medlemsstatsniveau, mødt modstand fra et flertal af lande. På den baggrund har formandskabets kompromisforslag om disse punkter opnået tilslutning fra et stort flertal, herunder Danmark.

Kommissionens forslag om en indsamlingsprocent for WEEE på 65 % har mødt modstand fra mange medlemsstater, mens kun enkelte har støttet en ambitiøs målsætning - herunder Danmark. Forhandlinger om beregningsmetoden og kriterier for opnåelse af indsamlingsmålsætningen foregår stadig.

Danmark har fremsat forslag om reduktion i antal produktkategorier for at opnå administrative lettelser og at udsortere udstyr med særligt miljøbelastende stoffer i særskilte kategorier. Det danske forslag blev støttet af et bredt flertal, og ingen medlemsstater udtrykte modstand mod forslaget. Kommissionens omarbejdede RoHS og WEEE direktiver indeholdt ikke en reduktion i antal produktkategorier, men Kommissionen har tilkendegivet at ville overveje det danske forslag.

8. Regeringens holdning

Regeringen er enig i behovet for en bedre og mere klar regulering af WEEE-området og finder, at det omarbejdede direktiv indeholder forslag og elementer, der positivt vil medvirke hertil. Særligt finder Regeringen det positivt, at forslaget indeholder en mere ambitiøs indsamlingsmålsætning og hermed medvirker til en bedre miljøbeskyttelse.

Anvendelsesområde (artikel 2)

Regeringen er grundlæggende enig med Kommissionen i, at der er et behov for en mere tydelig beskrivelse af, hvilke produkter, der hører under WEEE-direktivet og til hvilken kategori, disse produkter skal henregnes. Enklere og tydeligere regler på området forventes at kunne give administrative lettelser for både producenter og myndigheder.

Det er imidlertid Regeringens opfattelse, at det grundlæggende problem med en manglende konsistent og transparent metode til at vurdere, hvorvidt et produkt er omfattet af lovgivningen, ikke løses tilfredsstillende med forslagens nuværende formuleringer med hensyn til hvad direktivet omfatter og hvilke produkter der er undtaget. Som følge heraf forudses komitologi-arbejdet med løbende at opstille bindende og omfattende produktlister at blive en ineffektiv og i værste fald tilfældig proces, der ikke hviler på klare politisk vedtagne kriterier. På den baggrund er det Regeringens ønske, at direktivets anvendelsesområde beskrives mere entydigt og omfattende end i Kommissionens forslag – herunder hvilke produkter, der er undtaget.

Selv med gode definitioner vil arbejdet med at opstille omfattende produktlister være problematisk. I sig selv er komitologi en tung procedure og anses ikke for velegnet til dette formål, bl.a. fordi nye produkter ikke kan forventes at blive optaget på en bindende liste i tide i forhold til nødvendig garantistillelse for efterfølgende affaldsbehandling. Således vil producentansvaret ikke kunne håndhæves rettidigt overfor de ansvarlige aktører. Regeringen finder derfor, at afgørelser i de enkelte medlemsstater efter tydelige definitioner og undtagelser forventes at være betydeligt mere effektivt og tilstrækkeligt ensartet mellem medlemsstaterne til at sikre lige konkurrencevilkår mellem producenterne.

Kommissionens forslag om at flytte bilaget med produktkategorier over i RoHS-direktivet anser Regeringen for u hensigtsmæssig, idet opdelingen i produktkategorier kun har betydning for affaldsbehandlingen (dvs. nyttiggørelsesmålsætningerne i WEEE-direktivet) og ikke for produkternes øvrige egenskaber (indhold af skadelige stoffer jævnfør RoHS-direktivet).

Regeringen støtter Kommissionens ønske om klare regler angående klassificeringen af EEE som værende enten produkter til 'private husholdninger' (B2C) eller til 'andre brugere end private

husholdninger' (B2B). En entydig klassificering vil bidrage til, at producentansvaret placeres korrekt for det udstyr, som oprindeligt er markedsført til erhverv og som ender i affaldsstrømmen fra husholdninger, hvor affaldsbehandlingen hermed finansieres af andre end producenten. Regeringen vurderer, at det er muligt at opnå en mere enkel klassificering med gode muligheder for administrative lettelser gennem klare definitioner.

Definitioner (artikel 3)

Regeringen finder det problematisk, at definitionen af producent/importør er ændret fra at være forankret i medlemsstaten til at være forankret i Fællesskabet, idet dette vanskeliggør gennemførelse af nationale regler, der ansvarliggør producenter/importører i de øvrige medlemsstater for håndtering af WEEE, der opstår i Danmark. Grundlæggende finder Regeringen det således vigtigt, at producentansvaret kan håndhæves overfor de producenter, der indfører produkterne i den enkelte medlemsstat, hvor EEE ender som affald.

Indsamlingsprocent (artikel 7)

Regeringen finder, at skærpelsen af indsamlingsmålet er et væsentligt og positivt element i det omarbejdede direktiv. Et forhøjet krav til indsamling vil have en positiv effekt på miljøbeskyttelsen, idet genanvendelsen af sekundære råstoffer kan øges og udledningen af skadelige stoffer til miljøet kan mindskes.

Regeringen støtter derfor, at der fastsættes et ambitiøst mål for indsamling af WEEE og er positivt indstillet overfor Kommissionens forslåede indsamlingsmål.

Danmark indsamler i dag væsentligt mere WEEE fra husholdninger end det nuværende direktivs mål på 4 kg. pr. borger pr. år og det anses for realistisk for Danmark at opnå målsætningen inden år 2016. Regeringen er dog opmærksom på, at beregningen og omfanget af målsætningen ikke er præciseret nærmere og ønsker afklaring heraf.

Nyttiggørelsesmål (artikel 11)

Regeringen er positivt indstillet overfor skærpelsen af nyttiggørelsesmålsætningerne for at sikre at ressourcerne i WEEE udnyttes bedst mulig og kan af samme årsag tilslutte sig Kommissionens forslag om at inddrage kategorien Medicinske anordninger.

Grundlæggende kan regeringen tilslutte sig Kommissionens intension om at tilskynde til øget genbrug for at reducere mængderne af WEEE. Regeringen finder det dog vigtigt at sikre, at Kommissionens forslag om at WEEE, der 'forberedes med henblik på genbrug' og som indgår i de forhøjede målsætninger, kun bør gælde for fuldt funktionsduelige produkter eller produktkomponenter fra affaldsmængden. Regeringen finder det endvidere vigtigt at fastholde kontrollen for at undgå illegal eksport af WEEE til lande udenfor EU, hvilket findes at være i overensstemmelse med Kommissionens forslag om ændring af bilag 1.

For så vidt angår WEEE-direktivets 10 produktkategorier finder Regeringen endvidere, at kategorierne burde afspejle den praktiske håndtering af WEEE i forbindelse med affaldsbehandlingen. Produktkategorier kan sammenskrives til færre kategorier, fordi Kommissionen nu har stillet forslag til nyttiggørelsesmål for alle 10 kategorier, og der kan opstilles målsætninger for mere forenklede kategorier, som er i overensstemmelse med målsætningerne i Kommissionens forslag. En ændret opdeling i færre kategorier vil give administrative lettelser med hensyn til producenternes indberetninger, og indberetningerne vil være af betydeligt større nøjagtighed, idet de afspejler de faktiske forhold.

Finansiering af affald og elektronisk udstyr (WEEE) fra private husholdninger (artikel 12 og præambel 19)

Kommissionen tilskynder i artikel 12 til, at producenterne bør finansiere samtlige omkostninger ved indsamling af WEEE men dog fortsat med mulighed for, at medlemsstaten kan vedtage andre finansieringsordninger i deres implementering. Regeringen finder det væsentligt, at der i direktivet opretholdes en vis fleksibilitet for, hvordan de enkelte medlemslande finder det mest hensigtsmæssigt at tilrettelægge finansiering og indsamling af WEEE fra private husholdninger. Regeringen ønsker af praktiske årsager at sikre muligheden for at fastholde den danske implementering, hvor producenterne først overtager håndterings- og finansieringsforpligtelsen for WEEE fra de private husholdninger ved indsamlingsstederne (i dag typisk genbrugspladserne). Regeringen støtter derfor, at forslaget ikke forpligter medlemslandene til at pålægge producenterne at finansiere hele indsamlingskæden for WEEE fra private husholdninger.

Oplysningerne til brugerne (artikel 14)

Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at producenterne fastholdes på deres informationsansvar med hensyn til oplysninger til brugerne om miljøfordelene ved at aflevere og indsamle WEEE særskilt.

Producent registrering, samt oplysninger og rapportering (artikel 16)

Regeringen er positiv overfor forslaget til tag for så vidt angår den øgede koordinering af registrering og indberetning, idet producenternes administrative byrder hermed kan forventes reduceret i EU. Danmark er en af de medlemsstater, hvor producenternes registreringsforpligtelser i forbindelse med opfyldelsen af producentansvaret er forholdsvis begrænset, og Regeringen ser gerne en harmonisering efter dansk forbillede. Regeringen støtter endvidere den mulighed, som Kommissionens forslag giver for at harmonisere registreringsforpligtelserne ved fjernsalg til private husholdninger mellem medlemsstaterne.

Regeringen finder dog ikke at Kommissionens forslag om overførsel af økonomiske midler mellem EU-producenter i forskellige medlemsstater ved håndhævelse af producentansvaret for WEEE, der opstår i de enkelte medlemsstater, er hensigtsmæssigt. For at sikre en enkel håndhævelse af producenternes finansielle forpligtelse finder Regeringen det væsentligt fortsat at have en juridisk og økonomisk ansvarlig producent i den medlemsstat, hvor EEE bliver til affald, og produktansvaret skal løftes.

Inspektion og overvågning af eksport af WEEE til genbrug (artikel 20 og bilag I)

Forslaget kræver, at eksport af brugt EEE til genbrug og WEEE klargjort med henblik på genbrug skal kontrolleres efter retningslinjer, som er i overensstemmelse med den gældende vejledning til transportforordningen. Regeringen er positivt indstillet overfor en øget indsats mod illegal eksport af WEEE – herunder ulovlig eksport af ikke-funktionsdueligt EEE angivet som EEE til genbrug.

På den baggrund støttes Kommissionens forslag om, at medlemsstaterne udfører overvågning af overførsler af WEEE i overensstemmelse med forslaget til minimumskravene til overvågning i bilag 1.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Et nærhedsnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2009. Et grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. februar 2009.

PUNKT 3

Kommissionens forslag til omarbejdning af Europa Parlamentets og Rådets direktiv om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS).

KOM (2008) 809 final

Politisk drøftelse

Nyt notat

Resume

Kommissionen har lavet et udkast til omarbejdning af direktivet om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS). Den bagvedliggende årsag er, at anvendelsesområdet i det nuværende direktiv er uklart, og dermed har forårsaget forskellige fortolkninger i medlemsstaterne. Konkret har det betydet, at et produkt lovligt kunne markedsføres i nogle medlemsstater og ikke i andre. Samtidig har der været mange produkter på markedet, som ikke har overholdt direktivets bestemmelser. Kommissionens formål med omarbejdningen er derfor, at harmonisere anvendelsesområdet og fremme håndhævelsen af direktivet. Hertil kommer, at der i RoHS er indskrevet en klausul om, at Kommissionen inden den 13. februar 2005 skulle påbegynde en revision af direktivet for at opdatere det til den tekniske udvikling.

Kommissionen foreslår med udkastet, at anvendelsesområdet totalharmoniseres, så produktområdet nu beskrives med udtømmende produktlister inden for forskellige produktkategorier. Som en del af totalharmoniseringen foreslås endvidere, at produkter, der er omfattet af RoHS, skal CE-mærkes og at der stilles kvalitative krav til håndhævelsen.

I udkastet foreslås endvidere, at medicinsk udstyr og måle- og overvågningsudstyr bliver en del af RoHS' anvendelsesområde, og at anvendelsesbegrænsningen gradvis træder i kraft fra 2014.

Der er ikke foreslået nye stoffer til direktivet, men der henvises til, at den bromerede flammehæmmer HBCDD og blødgørerne/ftalaterne DEHP, BBP og DBP er under vurdering i REACH, og at det, når vurderingen foreligger, er muligt at optage stofferne i RoHS, hvis der er en risiko for mennesker eller miljø ved anvendelsen i elektronik.

Hvis forslaget bliver vedtaget med sit nuværende indhold, vil det kræve en mindre ændring af kemikalieloven for at kunne implementere direktivet i Danmark. Det skyldes primært, at udkastet stiller enkelte krav til erhvervslivet, som der ikke på nuværende tidspunkt er hjemmel til i loven.

Forslaget har kun en marginal indirekte effekt på statens udgifter. Det kan således blive en anelse dyrere for det offentlige sundhedsvæsen at anskaffe medicinsk udstyr, som er omfattet af direktivforslaget. Disse omkostninger vurderes dog til at ligge inden for den normale prisudvikling og udgifter i forbindelse med normal teknologisk udvikling.

1. Status

Rådssekretariatet sendte forslaget til medlemsstaterne den 16. december 2008. Kommissionen præsenterede udkastet på rådsmødet den 2 marts 2009 og der har været indledende drøftelser i Miljøarbejdsgruppen den 9. marts, 29. maj, 15. juni, 7. juli, 16. juli og 9. september 2009.

Der er blevet sendt nærhedsnotat den 15. januar 2009 og grundnotat den 8. juli 2009 om forslaget til Folketingets Europaudvalg

Forslaget har hjemmel i EF-traktaten artikel 95, og skal derfor vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter proceduren om fælles beslutningstagen jf. EF-traktaten artikel 251.

2. Formål og indhold

Direktivets overordnede formål er at forbyde farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr. De farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr forbydes for at mindske eksponering af mennesker og for at fremme genanvendelse af sekundære råmaterialer, samt for at lette affaldshåndtering.

Omarbejdningen af direktivet foretages af to grunde:

For det første er RoHS inkluderet i Kommissionens simplificeringsprogram for 2008, fordi Kommissionen vurderer, at det er muligt at gøre implementeringen af direktivet mere ensartet og forbedre håndhævelsen. Afgrænsningen af direktivets anvendelsesområde har givet anledning til forskellige fortolkninger i medlemslandene, og der har været relativt mange produkter på markedet, der ikke har overholdt direktivet.

For det andet er der i RoHS indskrevet en klausul om, at Kommissionen skulle begynde en revision af direktivet to år efter det blev vedtaget, dvs. inden 13. november 2005. Kommissionen skulle i forbindelse med revisionen vurdere, om medicinsk udstyr samt måle- og overvågningsudstyr skulle medtages under RoHS' anvendelsesområde. Klausulen forpligtede ligeledes Kommissionen til at undersøge behovet for at indføre begrænsninger for andre farlige stoffer end de, der allerede er omfattet af direktivet.

De væsentligste ændringer i forbindelse med omarbejdningen er følgende:

Direktivets anvendelsesområde

Kommissionen har inddelt elektrisk og elektronisk udstyr i 10 produktkategorier, hvoraf kun de 8 på nuværende tidspunkt er omfattet af RoHS. Disse 8 kategorier er: Store husholdningsapparater, små husholdningsapparater, IT- og teleudstyr, forbrugerudstyr, belysningsudstyr, elektrisk og elektronisk værktøj, legetøj og fritids- og sportsudstyr, og salgsautomater. Direktivudkastet udvider nu RoHS' anvendelsesområde med de 2 sidste produktkategorier: Medicinsk udstyr samt måle- og overvågningsudstyr.

Udvidelsen af direktivets anvendelsesområde foreslås at træde i kraft i 2014. Dog vil udstyr til reagensglas (in vitro) diagnose først skulle være omfattet af direktivet i 2016, og industrielle overvågnings- og kontrolinstrumenter vil først være omfattet fra 2017. Medicinsk udstyr, der indopereres i kroppen er undtaget, men skal revurderes i 2020.

I forslaget er der for hver produktkategori en produktliste med mellem 5 og 18 produkter. Nogle produkter er specifikt nævnt som f.eks. ”elektriske knive”, mens andre er beskrevet generelt ud fra deres funktion, såsom ”udstyr til åbning eller forsegling af beholdere eller pakker”. I det nuværende direktiv er der ingen henvisning til produktlister. Med det nye forslag er det kun de produkter, som specifikt er nævnt i listerne, der er omfattet af RoHS. Der er ikke lagt op til, at der skal tilføjes produkter ifm. omarbejdningen af direktivet. Hvis Kommissionen efterfølgende vil ændre på

produktlisterne, skal fremgangsmåden i komitéproceduren: ”forskriftsprocedure med kontrol” følges. Der er ikke taget stilling til fortolknings spørgsmål ifm. de funktionelle beskrivelser.

I udkastet er der forslag til nye specifikke og generelle undtagelser.

Specifikke undtagelser:

På nuværende tidspunkt er der undtaget 37 specifikke anvendelser af de farlige stoffer, der er begrænset i RoHS. Siden RoHS blev vedtaget i 2003, er undtagelserne løbende blevet tilføjet ved komitéprocedure. Undtagelserne gælder i fire år, men kan fornyes.

Med inddragelsen af produktkategorierne medicinsk udstyr samt måle- og overvågningsudstyr undtages, specielt for disse to produktkategorier, 24 anvendelser af de farlige stoffer. Som eksempel kan nævnes blylejer i røntgenrør, bly i lodninger til bærbare førstehjælpsdefibrillatorer, og cadmium i røntgenmålefiltere. Undtagelserne gælder i fire år efter, at det omarbejdede direktiv er trådt i kraft og kan, som de øvrige undtagelser, fornyes.

Generelle undtagelser:

I det gældende direktiv er reservedele, der skal bruges til at reparere udstyr, som er bragt på markedet før RoHS trådte i kraft, undtaget. Dette gælder også for udkastet til det omarbejdede direktiv.

Kommissionen foreslår nu, at direktivet heller ikke skal finde anvendelse på:

- 1) udstyr, som har tilknytning til beskyttelse af medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser,
- 2) udstyr, der specifikt er udformet til at være en del af en anden type udstyr, som ikke falder under direktivets anvendelsesområde, og som kun kan fungere som en del af dette udstyr og
- 3) udstyr, der ikke skal bringes i omsætning som en enkel funktionel eller kommerciel enhed.

Det foreslås endvidere, at RoHS heller ikke skal finde anvendelse på reservedele, der skal bruges til at reparere udstyr, som er omfattet af en specifik undtagelse, og som blev bragt på markedet inden undtagelsen udløb.

Undtagelsesprocedure

Kommissionen ønsker med direktivudkastet at gøre det lettere for virksomhederne at gennemskue om og hvordan de kan få en undtagelse for en anvendelse af de farlige stoffer, der ellers er begrænset i RoHS. Det foreslås derfor, at Kommissionen via komitéprocedure skal vedtage de nærmere regler for ansøgninger om undtagelse.

Kommissionen foreslår desuden, at der ved vurderingen af en undtagelsesansøgning skal tages hensyn til bredere socioøkonomiske aspekter, samt tilgængelighed og pålidelighed af alternativer.

Stofvurdering i REACH

RoHS forbyder pt. bly, kviksølv, cadmium, hexavalent krom, og to slags bromerede flammehæmmere: polybromerede bifenyler (PBB) og polybromerede difenylethere (PBDE). Kommissionen har ikke foreslået at forbyde flere stoffer.

I forslaget henvises dog til, at den bromerede flammehæmmer, HBCDD og blødgørerne/ftalaterne, DEHP, BBP og DBP er under vurdering i REACH og at det, når vurderingen foreligger, er muligt at forbyde stofferne i elektriske og elektroniske produkter via RoHS, hvis der er en risiko for mennesker eller miljø.

Det foreslås, at farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr nu skal vurderes efter REACHs begrænsningsprocedure. Det betyder, at stofferne hovedsagelig vil blive vurderet ud fra en risikotilgang, hvor der tidligere har været lagt vægt på stoffernes farlighed, dvs. deres iboende farlige egenskaber og evt. problemer i forbindelse med genanvendelse og affaldshåndtering af materialer.

Det foreslås endvidere, at hvis flere stoffer skal forbydes i RoHS, kan Kommissionen gøre det ved hjælp af komitéprocedure.

Definitioner

For at tydeliggøre direktivets ordlyd og bringe det i overensstemmelse med anden relevant fællesskabslovgivning har Kommissionen indsat en række definitioner, der er i overensstemmelse med beslægtet fællesskabslovgivning, specielt den såkaldte "varepakke", der blandt andet omhandler CE-mærkning og markedsovervågning. Desuden er medtaget en definition på homogene materialer.

CE-mærkning

For at fremme overholdelsen af RoHS foreslår Kommissionen, at elektrisk og elektronisk udstyr skal CE-mærkes. CE-mærkningen indebærer selvdeklarering og krav til egenkontrol.

Fabrikanten skal påføre sine produkter et CE-mærke efter at have udfyldt en såkaldt overensstemmelseserklæring, hvori han tilkendegiver at produktet, der er entydigt identificeret, er i overensstemmelse med RoHS reglerne. Denne erklæring skal fabrikanten opbevare i 10 år.

Importøren skal inden elektrisk og elektronisk udstyr bringes i omsætning, bl.a. sikre, at fabrikanten har udført overensstemmelsesvurderingen og at produktet er CE-mærket. Importøren skal, som fabrikanten, opbevare overensstemmelseserklæringen i 10 år, så den er til rådighed for kontrolmyndighederne.

En distributør skal inden elektrisk og elektronisk udstyr udbydes bl.a. kontrollere, at det er CE-mærket.

Udover CE-mærkningen er det foreslået, at fabrikanten skal foretage stikprøvekontrol af det udstyr han bringer på markedet. Udstyret skal desuden forsynes med type-, parti-, eller serienummer, eller anden form for identifikation.

Markedsovervågning

Medlemsstaterne skal ifølge forslaget sikre, at deres kontrolmyndigheder har de beføjelser og ressourcer, der er nødvendige for, at de kan udføre deres opgaver behørigt. Kontrolmyndighederne forpligtes dermed til i passende omfang at kontrollere produkterne. Kontrollen skal baseres på dokumentation og om nødvendigt på fysisk kontrol og laboratorieundersøgelser af et passende antal stikprøver.

3. Europa- Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget hører ikke under EU's enekompetence. Derfor skal forslaget være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, også kaldet subsidiaritetsprincippet.

Kommissionen anfører i forslaget, at behovet for yderligere harmonisering af RoHS reglerne bedst kan ske gennem en omarbejdning af det eksisterende direktiv, og at forenkling af EU lovgivning kun kan ske på fællesskabsniveau. De foreslåede ændringer af denne regulering er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det gældende RoHS-direktiv (2002/95/EF) er implementeret ved bekendtgørelse nr. 873/2006, der senere er ændret ved bekendtgørelse nr. 449/2008. Bekendtgørelsen har hjemmel i kemikalielovens § 30, der gør det muligt at udstede regler om import, salg og anvendelse af stoffer og produkter for at imødegå fare for sundheden eller skade på miljøet.

Forslaget til omarbejdning af direktivet indeholder en række krav til de erhvervsdrivende, såsom at udarbejde og opbevare teknisk dokumentation, foretage intern produktions- og stikprøvekontrol m.m. Kravene er ikke rettet mod anvendelsen af bestemte kemiske stoffer og produkter, men mod visse aktiviteter, der udøves af de erhvervsdrivende, som led i deres erhverv.

I kemikalieloven er der en forældelsesfrist på 5 år, hvorimod der i forslaget lægges op til at dokumentationen skal opbevares i 10 år.

Hvis forslaget bliver vedtaget med sit nuværende indhold, vurderes der at være behov for at ændre kemikalieloven.

RoHS ventes tidligst at være færdigforhandlet i løbet af 2009. Herefter har medlemsstaterne 18 måneder til at gennemføre direktivet i national ret. En eventuel ændring af kemikalieloven vil derfor tidligst skulle ske i Folketingets lovprogram for 2010/2011.

Hvis forslaget vedtages i Rådet skal det implementeres i dansk lovgivning ved en ny bekendtgørelse.

Statsfinansielle konsekvenser

Øgede omkostninger ved produktion af medicinsk udstyr vil i princippet kunne fordyre udstyret og betyde øgede udgifter for det offentlige sundhedsvæsen.

Medicinsk udstyr dækker over mange varegrupper, såsom forbrugsvarer (sprøjter, kanyler, sårpleje mm.), høreapparater, konsulenttydelser samt apparatur og instrumenter (scannere, dialyseapparater, pacemakere, røntgenapparater mm.) Eftersom RoHS kun regulerer elektrisk og elektronisk udstyr, er det kun varegrupperne høreapparater samt apparatur og instrumenter, der vurderes til at være omfattet af forslaget.

Statens udgifter inden for det offentlige sundhedsvæsen til apparatur og instrumenter i 2006 anslås til omkring 1,08 mia. kr.

For de nuværende 8 produktkategorier under RoHS vurderer Kommissionen, at omstillingsomkostningerne har ligget på ca. 1,9 % af omsætningen, hvoraf ca. en tredjedel gik til den tekniske omstilling, mens to tredjedele er gået til administration. For apparatur og instrumenter

ville det i 2006 have svaret til ca. 20 mio. kr. Dette tal forventes dog at være lavere specielt for ikke-specialiseret medicinsk udstyr, dels pga. den forlængede overgangsperiode samt de mange undtagelser og dels, fordi der for de fleste standardkomponenter efterhånden kun findes RoHS-kompatible typer på markedet. Hertil kommer at den danske industri på nuværende tidspunkt skal overholde de danske særregler for bly, kviksølv og cadmium. Der er dog så mange undtagelser for medicinsk udstyr samt måle- og overvågningsudstyr i de danske særregler, at det er tvivlsomt, om de danske medico-producenter kan betegnes som værende omstillet til at overholde RoHS for bly, kviksølv og cadmium.

For producenter, der allerede overholder RoHS, ligger de årlige udgifter i forbindelse med RoHS på ca. 0,04 % af omsætningen. I 2006 ville det have svaret til ca. 400.000 kr.

De forventede meromkostninger for det offentlige sundhedsvæsen vil derfor sandsynligvis ligge et sted mellem 0,04% og 1,9%.

De marginalt forøgede udgifter vurderes til at ligge inden for de normale prisudsving og sædvanlige omkostninger i forbindelse med den teknologiske udvikling.

På den anden side vurderes forslaget at ville medføre færre farlige stoffer i elektriske og elektroniske produkter. Det vil nedsætte eksponeringen af forbrugerne, hvilket vil medvirke til en om end beskednen forbedring af befolkningens generelle sundhedsniveau og dermed færre udgifter til sundhedsvæsenet.

Forslaget vil desuden medføre færre farlige stoffer i affaldsstrømmen, som forventes at kunne medvirke til færre udgifter til affaldshåndtering.

Forslaget kan få statsfinansielle konsekvenser. Eventuelle udgifter finansieres efter gældende retningslinjer.

Samfundsøkonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Medico-branchen i Danmark repræsenterer virksomheder, der udvikler, producerer og sælger medicinsk udstyr. Konsekvenserne for medico-branchens produktion af apparatur og instrumenter er beskrevet under afsnittet om de statsfinansielle konsekvenser.

Medicobranschen producerer ud over apparatur og instrumenter også høreapparater. Høreapparaterne udgør en relativ stor andel (28 %) af den samlede omsætning af medicinsk udstyr i medico-industrien. Det skønnes, at producenterne af høreapparater, på linje med producenterne af apparatur og instrumenter, vil få udgifter i forbindelse med omstillingen til RoHS, der ligger inden for de normale prisudsving og sædvanlige omkostninger i forbindelse med den teknologiske udvikling.

Generelt er den danske eksport af medicinsk udstyr større end importen. Importen er ca. 2/3 af omsætningen. Danmark har allerede generelle begrænsninger ifm. import og salg af produkter, der indeholder bly, kviksølv og cadmium. Der er dog mange undtagelser for medicinsk udstyr samt måle- og overvågningsudstyr i de danske særregler. Den danske produktion er muligvis på enkelte områder allerede omstillet i forhold til Kommissionens forslag, hvilket vil kunne ses som en konkurrencemæssig fordel for de områder i den danske medico-branchen.

I udkastet foreslås endvidere, at produkter, der er omfattet af RoHS, skal CE-mærkes. I forbindelse hermed skal der udfyldes overensstemmelseserklæringer. Dette vil give en forøgelse af de erhvervsadministrative byrder. Det skønnes dog at være en marginal forøgelse, idet CE-mærkning

og dermed overensstemmelseserklæringer for elektriske og elektroniske produkter allerede er påkrævet i forbindelse med anden regulering.

Samlet set vurderer Kommissionen, at forslaget vil indebære positive nettofordele for samfundsøkonomien, om end de formentlig er små.

Beskyttelsesniveau

Hvis produktkategorierne medicinsk udstyr og måle- og overvågningsudstyr optages i RoHS, skønner Kommissionen, at det vil spare den europæiske affaldsstrøm for 1414 tons bly, 2,2 tons cadmium, 30 kg kviksølv, 800 kg Krom VI, samt et antal tons flammehæmmere (PBB og PBDE), som er mindre end 10 tons. Det fremsatte forslag vil dermed lette affaldshåndteringen og forbedre beskyttelsen af sundhed og miljø markant.

Det er foreslået, at elektrisk og elektronisk udstyr skal CE-mærkes. Dette vil muligvis forbedre overholdelsen af direktivet og dermed miljøbeskyttelsen. Her skønnes dog at være tale om en mindre forbedring.

Danmark har generelle begrænsninger ifm. import og salg af produkter, der indeholder bly, kviksølv og cadmium. Der er dog ikke tale om totalforbud for de tre stoffer, da de nuværende danske regler indeholder en række undtagelser. For de omfattede produkttyper er de danske grænseværdier på 100 ppm for bly og kviksølv, og 75 ppm for cadmium.

I RoHS er grænseværdien 1000 ppm for bly og kviksølv og 100 ppm for cadmium.

For kviksølv gælder det, at medicinsk udstyr og måleinstrumenter er undtaget fra de danske særregler. I praksis er der ingen produkter indenfor de to nye produktgrupper, hvor den danske grænseværdi på 100 ppm gælder. Det betyder, at der vil være tale om en stramning af reglerne for kviksølv ved optagelsen af de to nye produktgrupper under RoHS.

I forhold til de danske særregler for bly er det f.eks. tilladt at anvende bly i lodninger, legeringer og i elektroniske komponenter inklusiv ledninger. Det vil sige, at for disse anvendelser sikrer omarbejdningen af RoHS, at det tilladte indhold af bly sænkes fra 100 % til 0,1 % (1000 ppm). Og den største anvendelse af bly i elektroniske produkter er ifølge Kommissionen i lodninger.

Det vurderes derfor, at forslaget om at fastsætte grænseværdier for bly, cadmium og kviksølv for medicinsk udstyr samt måle- og overvågningsudstyr samlet set - selvom grænseværdierne ved enkelte anvendelser muligvis øges marginalt - har en positiv effekt på beskyttelsesniveauet i Danmark.

Specielt begrænsningen af bly i lodninger i medicinsk udstyr samt måle- og overvågningsudstyr forventes at medføre en markant forbedret effekt på beskyttelsesniveauet.

Ligeledes vil forslaget indebære, at flere elektroniske produkter ikke må indeholde en særlig type krom og de meget problematiske bromerede flammehæmmere. Disse elementer vil betyde en positiv indvirkning på det danske beskyttelsesniveau.

Det bemærkes i øvrigt at både en grænseværdi på 1000 ppm (0,1%) og 100 ppm (0,01%), helt generelt vil være udtryk for et forbud mod at tilsætte bly og kviksølv til produkterne. Koncentrationer i det område vil typisk være urenheder.

I forslaget er der tilføjet udtømmende lister for produktgrupperne. De udtømmende lister vil medføre, at en række produkter, der på nuværende tidspunkt falder inden for de generelle produktkategorier, vil falde uden for anvendelsesområdet. De udtømmende lister vil derfor medføre en forringelse af miljøbeskyttelsesniveauet, hvis forslaget vedtages i sin nuværende form. Kommissionen har ikke medtaget de udgåede produkter i deres konsekvensvurdering.

Det er dog regeringens vurdering, at forslaget i sin nuværende udformning samlet set vil forbedre miljøbeskyttelsen, selvom om det sandsynligvis kun vil være marginalt.

6. Høring

Forslaget blev sendt i høring den 7. januar 2009 til 167 interessenter med høringsfrist den 2. februar 2009.

DI ITEK

DI ITEK, der er en underafdeling af Dansk Industri (DI), støtter CE-mærkningen idet de produkter, der er underlagt RoHS, også skal leve op til krav i andre CE-mærkningsdirektiver, hvorfor der ikke indføres nye administrative forpligtelser ved kravet om CE-mærkning.

DI ITEK er umiddelbart positive mht., at anvendelsesområdet totalharmoniseres og at listerne over produkter i de 10 produktkategorier er udtømmende. De mener dog ikke at listerne i deres nuværende form omfatter alle elektriske og elektroniske produkter. De mener også, at der stadigvæk er mange muligheder for individuelle fortolkninger.

DI ITEK mener desuden at de to undtagelser:

- udstyr, der specifikt er udformet til at være en del af en anden type udstyr, som ikke falder under direktivets anvendelsesområde, og som kun kan fungere som en del af dette udstyr og
- udstyr, der ikke skal bringes i omsætning som en enkel funktionel eller kommerciel enhed, vil kunne give anledning til individuelle fortolkninger.

DI ITEK foreslår i stedet, at direktivet baseres på en generel definition af elektrisk og elektronisk udstyr.

Fælles Faglig Forbund

Fælles Faglig Forbund (3F) støtter forslaget, men ser dog gerne, at tilføjelsen af produktkategorierne medicinsk udstyr samt måle og overvågningsudstyr sker tidligere end 2014, samt at den trinvis ikrafttrædelse bliver så kort som muligt. 3F bygger deres forslag på den generelle holdning, at hvis stoffer er farlige og problematiske bør brugen forbydes hurtigst muligt

Landsorganisationen i Danmark

Landsorganisationen i Danmark (LO) støtter de foreslåede ændringer af RoHS-direktivet, men ser dog gerne, at ændringerne i ROHS om begrænsning af indhold af visse farlige stoffer i måle- og overvågningsudstyr træder i kraft tidligere end 2012, samt at den trinvis ikrafttrædelse bliver så kort som muligt.

Det Økologiske Råd

Det Økologiske Råd mener, at mange forventede, at der i forbindelse med revisionen af RoHS-direktivet, ville blive inkluderet flere stoffer. Det Økologiske Råd fremhæver, at fremsynede producenter har arbejdet målrettet mod udfasning af yderligere farlige stoffer. De fremsynede

producenter har vist, at det er muligt, at producere produkter og komponenter uden bromerede flammehæmmere, PVC og ftalater. Det Økologiske Råd er derfor skuffet over, at lovgivningen ikke følger disse producenters udviklingsarbejde op med lovmæssige stramninger allerede nu.

Det Økologiske Råd fremfører, at den bromerede flammehæmmer HBCDD er skadelig for udviklingen af fostres nervesystem, ftalaten DEHP er hormonforstyrrende og er i dag klassificeret som fosterskadende og skadelig for reproduktionsevnen. Både bromerede flammehæmmere og ftalater kan afgives til indemiljøet hos forbrugeren, når elektronikprodukterne bliver varme under brug. Stofferne er også skadelige for arbejdere i produktions- og affaldsfasen for elektronikprodukterne.

Det Økologiske Råd vurderer, at det kan tage flere år, før HBCDD, DEHP, BBP og DBP er færdigvurderet i REACH-systemet. I denne periode får udviklingen indenfor elektroniske og elektriske produkter dermed ingen lovgivningsmæssig støtte til udfasning af unødvendige og problematiske stoffer. Det Økologiske Råd mener derfor, at RoHS-direktivet ikke skal afvente REACH, men allerede nu forbyde stofferne.

Dansk Erhverv

Dansk Erhverv mener, at når medicinsk udstyr og udstyr til måling og overvågning bliver omfattet af RoHS-direktivet, vil det pålægge virksomheder, der importerer eller producerer denne type udstyr, nye administrative forpligtelser, som de på nuværende tidspunkt ikke er klar over. Dansk Erhverv mener derfor, at det vil være nødvendigt at iværksætte en oplysningskampagne, ligesom det er væsentligt at fastholde en overgangsperiode, der sætter virksomhederne i stand til at kunne overholde de nye regler uden at være nødt til at kassere allerede producerede apparater.

Dansk Erhverv mener desuden, at forslaget om at totalharmonisere produktlisterne i de respektive produktkategorier, i en vis udstrækning, vil gøre det enklere for virksomhederne at beslutte, hvorvidt et konkret produkt er omfattet af reglerne. Det vil dog afstedkomme et behov for at beskrive, hvordan listerne kan opdateres. Det er i den sammenhæng vigtigt, at opdateringsprocedurerne er gennemsikkelige for virksomhederne, så inkludering af nye produkter i listerne sendes i høring hos berørte brancher og herudover varsles i god tid.

Dansk Producentansvarssystem/WEEE-SYSTEM

Dansk Producentansvarssystem påpeger, at forslaget indebærer at Kommissionen via komiteproceduren løbende skal tilføje nye specifikke produkter til listerne inden for de forskellige produktkategorier. WEEE-System har iagttaget, at de medlemsstater, der ved implementeringen af direktivet på nationalt plan valgte denne metode i 2005/2006 alle har forladt fremgangsmåden igen, fordi metoden ikke var velegnet.

Dansk Producentansvarssystem er af den opfattelse, at der skal foreligge en enkel og gennemsikkelig metode til identifikation af, hvorvidt udstyr er omfattet af direktivet. Dette er uafhængigt af om, der udvikles produktlistor eller ej. En sådan metode eksisterer ikke i dag. Metoden bør være ensartet og offentlig kendt.

Dansk Producentansvarssystem foreslår derfor, at Danmark arbejder for at gøre formålet med direktivet mere klart, herunder at specificere formålet med de enkelte undtagelser og hvorvidt udstyr er undtaget lovgivningen. Der skal samtidig etableres en enkel, transparent og harmoniseret metode til identifikation af, hvorvidt udstyr er omfattet af direktivet.

Affald danmark

Affald danmark mener, at en præcis definition af direktivets anvendelsesområde vil bidrage til at etablere lige konkurrencevilkår. Affald danmark bakker derfor op om de udtømmende produktlister - dog med den tilføjelse, at det bør sikres, at nye elektroniske produkter ikke falder udenfor, fordi de ikke konkret fremgår af den udtømmende liste.

Desuden bør fortolkningsmulighederne vedrørende anvendelsesområdet indskrænkes mest muligt. Derfor anbefales det at præcisere bestemmelsens ordlyd under art. 2, stk. 3, pkt. c), der siger at, ”udstyr, der ikke er beregnet til at blive bragt i omsætning som en enkeltstående funktionel eller kommerciel enhed ikke er omfattet af direktivet”.

RenoSam

RenoSam kan generelt tilslutte sig, at produktlisterne gøres udtømmende og at definitionerne i direktivet gøres mere tydelige.

European Committee of Domestic Appliance Manufacturers

European Committee of Domestic Appliance Manufacturers (CECED) lægger vægt på, at direktivet bliver konsistent og velfungerende.

Importører og producenter skal have samme forpligtigelser mht. egenkontrol af elektriske og elektroniske produkter. CEDED foretrækker egenkontrol og CE-mærkning frem for kontrol af en tredje part. Der bør udvikles standarder for, hvordan virksomhederne kan udføre egenkontrol.

Definitionen af homogene materialer bør udvides med et mandat til, at der kan udvikles standarder for kemiske produkter.

Begrænsning af nye stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr bør håndteres som beskrevet i REACH artikel VIII. Henvisningen til ”REACH metoden” opfattes dog som meget uklar. CECED mener at vurderingerne af stoffer skal baseres på en livscyklusrisikovurderingstilgang, og at tilgængelighed og pålidelighed af alternativer skal tages med i vurderingen.

CECED mener desuden, at behovet for at revidere en undtagelse bør vurderes individuelt i hver enkel sag.

Lægemiddelstyrelsen

I høringssvaret tilkendegiver Lægemiddelstyrelsen, at for medicinsk udstyr fungerer CE-mærkningen som fabrikantens bekræftelse af, at det pågældende udstyr har været underkastet en overensstemmelsesvurdering og lever op til kravene til medicinsk udstyr. Der er principielt set ikke noget til hinder for, at der kan anbringes en angivelse af, at EF-mærkningen også henfører til RoHS, hvis CE-mærkningens synlighed og læsbarhed ikke forringes.

Lægemiddelstyrelsen gør opmærksom på, at forslaget indeholder krav om, at fabrikanten skal opbevare den tekniske dokumentation og CE-overensstemmelseserklæringen i 10 år, efter at produktet er blevet bragt i omsætning. Det er 5 år mere end kravene til opbevaring af dokumentation efter direktiverne om medicinsk udstyr – bortset fra implantabelt medicinsk udstyr, hvor opbevaringsperioden er udvidet til 15 år.

Lægemiddelstyrelsen vurderer, at der i forslaget lægges op til nye administrative og tekniske krav til fabrikanterne af medicinsk udstyr og medicinsk udstyr til in vitro-diagnostik. Det fremføres desuden, at direktiverne om medicinsk udstyr og medicinsk udstyr til in vitro-diagnostik ikke indeholder tilsvarende regulering af importørers eller distributørens adfærd.

Det fremgår af forslaget, at medlemsstaterne skal gennemføre markedsovervågning i henhold til artikel 15-29 i forordning (EF) nr. 765/2008. Lægemedelstyrelsen har meddelt Kommissionen, at det er deres umiddelbare opfattelse, at forordningen ikke finder anvendelse på medicinsk udstyr i forhold til overholdelse af reglerne i udstyrslovgivningen. Med forslaget bliver medicinsk udstyr og medicinsk udstyr til in vitro-diagnostik eksplicit omfattet for så vidt angår markedsovervågning i forhold til overholdelse af miljøreglerne i RoHS-direktivet. Det skal afklares, hvem der skal foretage markedsovervågningen.

Lægemedelstyrelsen betragter RoHS-direktivet som supplerende miljøkrav til de nuværende krav om, hvorledes medicinsk udstyret skal fremstilles. Hensynet til miljøet er ikke reguleret i direktiverne om medicinsk udstyr og medicinsk udstyr til in vitro-diagnostik. Ideelt set burde der være en henvisning fra udstyrsdirektiverne til RoHS-direktivet, således at fabrikanterne bliver gjort opmærksom på, at der findes supplerende miljøkrav.

Ingen Bemærkninger til udkastet.

Advokatrådet, IT- og Telestyrelsen, Rigsrevisionen, Velfærdsministeriet, Vejdirektoratet, Forbrugerstyrelsen, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Realkreditrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Beredskabsstyrelsen har ingen bemærkninger til udkastet.

Sagen har været behandlet på et møde i Miljøspecialudvalget den 23. september 2009, hvor der indkom følgende kommentarer:

DI ITEK gav udtryk for, at man ikke ønsker industrielt udstyr og consumerables omfattet af forslaget. *DI ITEK* mente desuden, at RoHS burde opluges af REACH ved REACH-revisionen i 2012.

Dansk Erhverv ønskede heller ikke industrielt udstyr eller consumerables omfattet af forslaget, og begrundede det med, at industrielt udstyr ofte er stort og bygget sammen med ikke-RoHS produkter, hvilket gør det meget vanskeligt at undersøge, om udstyret overholder RoHS-reglerne eller ej. I forhold til consumerables var synspunktet, at f.eks. en CD ikke er et elektrisk eller elektronisk produkt og at det forplumre grænsen mellem RoHS og REACH, hvis sådanne produkter medtages under RoHS.

Greenpeace gjorde opmærksom på, at man fuldt ud kunne støtte Økologisk Råds skriftlige kommentar.

Der er indkommet skriftlige kommentarer fra *Økologisk Råd*, hvor organisationen gav udtryk for tilfredshed med, at regeringen ønsker at gå videre vedr. forbud mod kemiske stoffer og at der skal ses på stoffernes farlighed og eventuelle problemer i forbindelse med genanvendelse af materialer og affaldshåndtering, uden at afvente en risikovurdering under REACH.

7. Forhandlingssituationen

Forhandlingerne blev indledt den 9. marts 2009 i arbejdsgruppen for miljø, efterfulgt af drøftelser d. 29. maj, d. 15. juni, d. 7. juli og den 16. juli 2009.

Under de første møder om forslaget hilste medlemsstaterne forslaget velkomment. Kun ét enkelt land havde ikke betænkeligheder ved de udtømmende produktlistor for produktkategorierne og der er et generelt ønske om at finde en bedre løsning.

På baggrund af drøftelserne i arbejdsgruppen udsendte formandskabet den 3. september et kompromisforslag. Den væsentligste ændring heri var at ændre anvendelsesområdet til at omfatte al elektrisk og elektronisk udstyr, medmindre udstyret specifikt er undtaget i direktivteksten. Det betyder, at både produktkategorierne og produktlisterne er blevet slettet fra kommissionens forslag. Langt de fleste Medlemsstater bakkede op om formandskabets forslag ved mødet den 9. september. Et enkelt land kunne dog ikke støtte forslaget og stillede spørgsmålstejn ved, om en sådan ændring af anvendelsesområdet lå inden for rammerne af omarbejdningen af direktivet.

Det er stadigvæk uklart, hvordan landene forholder sig til begrænsning af flere stoffer. Der er ligeledes uklarhed mht. hvordan landene ønsker, at der skal tilføjes nye stoffer i fremtiden. Dette skyldes hovedsageligt, at metoden skal harmoniseres med REACH og at der ikke er erfaring med, hvordan speciallovgivning for kemiske stoffer i artikler afpasses.

Harmoniseringen med varepakken er blevet modtaget uden større indsigelser.

8. Regeringens generelle, foreløbige holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag til omarbejdning af RoHS-direktivet velkomment, da det er regeringens vurdering, at det samlet set vil kunne formindske brugen af farlige stoffer i flere typer af elektriske produkter.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om at udvide direktivets anvendelsesområde med medicinsk udstyr samt måle- og overvågningsudstyr. Regeringen ser ingen umiddelbar grund til, hverken at medtage flere undtagelser eller at indføre yderligere forskydninger af ikrafttrædelsestidspunktet.

Regeringen kan ikke støtte Kommissionens forslag om tilhørende udtømmende produktlister. De udtømmende lister vil forringe miljøbeskyttelsen og forøge den administrative byrde for staten, når nye produkter skal tilføjes via komitéproceduren. Desuden imødekommer forslaget ikke intensionen om at minimere nationale fortolkningsmuligheder, idet der stadigvæk er en række funktionelle beskrivelser af udstyret. Det løser heller ikke problematikken med de såkaldte gråzoneprodukter, som ikke hører til i nogle af kategorierne. Regeringen mener, at fortolkningsproblemerne bør løses ved en mere generel definition af elektriske og elektroniske produkter.

Det er regeringens vurdering, at en række produkttyper ikke entydigt kan opfattes som værende dækket af direktivet. Det drejer sig om stationært udstyr, industrielt udstyr, professionelt udstyr, udstyr, der sælges fra virksomhed til virksomhed uden at blive udbudt/markedsført, udstyr med flere funktioner og de såkaldte "consumables" og tilbehør, dvs. produkter, der indsættes i elektrisk eller elektronisk udstyr, som f.eks. printerpatroner, CD'er og lignende. Det er regeringens holdning at disse produkttyper bør være omfattet af direktivet.

Der skal ifølge forslaget gives undtagelser i de tilfælde, hvor de socioøkonomiske omkostninger er større end de positive miljøeffekter. Som udgangspunkt bakker regeringen op omkring brugen af socio-økonomiske analyser ifm. udarbejdning af reguleringstiltag. Den socio-økonomiske analyse muliggør en kvalificeret og informeret beslutning. Studier har dog vist, at socioøkonomiske studier ofte er belastede af manglefulde datagrundlag, og dette bør reflekteres i, hvordan studierne skal anvendes. Regeringen mener derfor ikke det er reelt muligt udelukkende at basere afgørelsen om, der skal gives en undtagelse eller ej på en socio-økonomiske analyse.

Kommissionen har ikke foreslået flere stoffer inkluderet i forslaget. Regeringen ønsker at mindske brugen af halogenerede flammehæmmere, hvor det er teknisk og økonomisk muligt. Dette gælder specielt for elektriske og elektroniske produkter. Regeringen er desuden generelt bekymret over brugen af hormonforstyrende stoffer i forbrugerprodukter og ønsker derfor at mindske brugen, hvor det er muligt. Dette gælder også for kemiske stoffer, der anvendes i elektriske og elektroniske produkter. Det er regeringens holdning, at reguleringen skal være formuleret således, at der via komitéprocedure løbende kan tilføjes nye stoffer.

De fire stoffer, der ifølge forslaget skal vurderes i REACH, står allerede på nuværende tidspunkt på kandidatlisten til godkendelsesordningen i REACH. Regeringen vurderer, at det videnskabelige grundlag for disse stoffer er dækkende, og at der ikke er grund til at afvente en genvurdering af stofferne i REACH sammenhæng. Da der er alternativer til rådighed på markedet, der anvendes i andre produkter som f.eks. legetøj, er det Regeringens holdning, at de allerede nu bør begrænses gennem RoHS. Dette vil betyde en forbedring af forslagets beskyttelsesniveau. Dog skal der inden indførelse af begrænsninger af stofferne foretages en socio-økonomisk analyse af konsekvenserne.

Da det omarbejdede direktiv har en relativ lang overgangsperiode, inden det træder i kraft, er det regeringens umiddelbare forventning, at omkostningerne ved at udfase stofferne vil være relativt lave.

Det er desuden regeringens holdning, at hvis der er belæg for det, skal andre problematiske stoffer optages i RoHS eller vurderes af Kommissionen med henblik på optagelse, under hensyntagen til de økonomiske omkostninger set i forhold til den forventede miljøgevinst.

Kommissionen foreslår, at farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr løbende skal vurderes efter REACH-proceduren. Det betyder dog, at stofferne hovedsageligt vil blive vurderet ud fra en risikotilgang, hvor det tidligere har været fyldestgørende at se på stoffernes farlighed og eventuelle problemer i forbindelse med genanvendelse af materialer og affaldshåndtering. Regeringen mener, at begge tilgange skal kunne benyttes. Regeringen mener, at det er vigtigt at stoffer stadig kan vurderes på basis af deres farlighed og eventuelle problemer i forbindelse med genanvendelse af materialer og affaldshåndtering. Regeringen mener samtidig, at der skal gøres optimal nytte af den viden, der opbygges om farlige stoffer indenfor REACH-forordningen.

Det er regeringens holdning, at grænseværdierne fortsat skal gælde for homogene enkeltdele og at eventuelle problemer i forhold til at måle på små dele, skal løses via tekniske standarder. Hvis grænseværdierne ændres til at gælde for hele produktet i stedet for hver homogen enkeltedel vil det betyde, at der kan tilsættes væsentligt større mængder af de problematiske stoffer. Dette skyldes, at grænseværdierne er baseret på vægtmæssigt indhold. En sådan ændring vil betyde en markant forringelse af beskyttelsesniveauet.

Kommissionen lægger op til, at den via komitéprocedure kan fastsætte nærmere bestemmelser for ansøgninger om undtagelser. Regeringen er enig i Kommissionens vurdering af, at det vil fremme processen omkring undtagelserne. Herudover mener regeringen, at Kommissionen skal sikre sig, at al viden om RoHS kompatible alternativer fremskaffes.

I udkastet foreslås, at RoHS kompatible produkter CE-mærkes. Det bevirker, at produkter, der hører under RoHS' anvendelsesområde, ikke må sendes på markedet, før de har fået påført et CE-mærke. Regeringen støtter dette.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Rådssekretariatet sendte forslaget til medlemsstaterne den 16. december 2008. Kommissionen præsenterede udkastet på rådsmødet den 2 marts 2009 og der har været indledende drøftelser i Miljøarbejdsgruppen den 9. marts, 29. maj, 15. juni, 7. juli, 16. juli og 9. september 2009.

Der er blevet sendt nærhedsnotat den 15. januar 2009 og grundnotat den 8. juli 2009 om forslaget til Folketingets Europaudvalg.

PUNKT 4

Udkast til rådskonklusioner vedr. en EU strategi for bedre skibsophugning

12950/09

Resume

Formålet med udkast til rådskonklusioner er at sætte rammen for det videre arbejde i EU frem til konventionen om sikker ophugning af skibe træder i kraft. Der lægges i rådskonklusionerne op til, at der skal være særligt fokus på EU-skibe med henblik på at sikre en sikker miljømæssig forsvarlig ophugning af disse. Der lægges op til, at Kommissionen skal udarbejde lovgivning med henblik på at implementere nøgleelementer af den fremtidige konvention om sikker ophugning af skibe, samt udvikle regulering, der gør det muligt at omfatte krigsskibe og andre offentligt ejede skibe af kravene. Dette kombineres med incitamentet til at få industrien til at lave frivillige aftaler om ophugning af skibe indtil konventionen træder i kraft, samt endelig at vurdere muligheden for oprettelse af en obligatorisk fond for ophugning af skibe.

1. Status

Rådet udsendte den 7. september 2009 ovennævnte udkast til rådskonklusioner med henblik på vedtagelse på Rådsmødet den 21. oktober 2009.

2. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at fastlægge grundlaget for det videre arbejde i EU i relation til Konventionen om sikker ophugning af skibe. Konklusionerne spiller sammen med EU-strategien, der har til formål at forbedre mulighederne for miljø-, sundheds- og arbejdsmæssig forsvarlig skibsophugning af EU-skibe særligt i tidsrummet indtil den nye konvention om ophugning af skibe, der er vedtaget i FN's søfartsorganisation IMO i maj 2009, træder i kraft.

Der fokuseres i udkastet til rådskonklusionerne særligt på, at der sikres en sikker miljømæssig forsvarlig ophugning af skibe med særlig tilknytning til EU, det være sig flagskibe i EU eller skibe, der er "EU-ejede" i perioden indtil en ny konvention om ophugning af skibe træder i kraft. Samtidig påpeges det, at udfasningen af enkeltskrogede tankskibe forventes at medføre et stort pres for at få ophugningskapacitet, der er miljø-, sundheds- og sikkerhedsmæssig forsvarlig.

Det fastslås i rådskonklusionerne, at der er behov for væsentligt reduktion af de miljømæssige, sundheds- og sikkerhedsmæssige risici i forbindelse med ophugning af skibe globalt set og særligt i Syd Asien.

Det vurderes, at EU har et særligt globalt ansvar, da 25 % af verdens flåde er under flag hos et EU-medlemsland, og omkring 40 % af flåden er ejet af europæere. Formålet med rådskonklusionerne er at sikre, at skibe med en stærk tilknytning til EU bliver ophugget sikkert og miljømæssigt forsvarligt bl.a. ved brug af de tiltag, som Kommissionen har foreslået i sin strategi om ophugning af skibe. Det fastslås, at konventionen om ophugning af skibe er det første skridt mod udfasning af skibsophugning på strandene.

Det vurderes, at EU potentielt vil kunne øge sin ophugningskapacitet, specielt for små skibe – og at dette kan være med til at begrænse den miljømæssige påvirkning ved ophugning af skibe, samtidig med at det kan være med til at udvikle forretningsmuligheder og øge beskæftigelsen i EU.

Det fastslås, at skibe, der vurderes at være affald fortsat vil være omfattet af forordningen om overførsel af affald og Basel-konventionen, indtil der – under Basel-konventionen - er truffet en beslutning om at tage dem ud af Basel-konventionen.

Det præciseres, at fremtidige tiltag på området skal være i overensstemmelse med Konventionen om ophugning af skibe, og at negativ påvirkning af den europæiske industris konkurrenceevne så vidt muligt skal undgås.

Det understreges, at konventionens effektivitet kan blive udviklet med supplerende elementer såsom en overtrædelsesmekanisme, auditering af ophugningsfaciliteterne, mere åbenhed om ophugningspraksis og frivillige tiltag fra industrien. Det pointeres, at niveauet for håndhævelse og kontrol i konventionen om ophugning af skibe afhænger af økonomiske faktorer.

Rådskonklusionerne fastsætter bl.a. følgende forslag til handlinger:

EU-medlemslandene opfordres til at ratificere konventionen hurtigst muligt, så konventionen kan træde i kraft snarest.

Kommissionen bliver opfordret til at lave et forslag til regulering med henblik på at gennemføre nøgleelementer i konventionen om ophugning af skibe herunder særligt et kontrol- og certificeringssystem for skibe, grundlæggende krav til ophugningsfaciliteter og regler om kommunikation og afrapportering med henblik på at få implementeret konventionen før den træder i kraft.

Endvidere opfordres Kommissionen til at kigge på yderligere tiltag beskrevet i strategien med henblik på hurtigt at få forbedret praksis for ophugning af skibe globalt, samt at undersøge yderligere supplerende tiltag på EU-niveau med henblik på at få en tidlig ikrafttræden af konventionen og mulige tiltag i den mellemliggende periode indtil konventionen træder i kraft. Særligt tænkes på udarbejdelsen af EU-regler, der skal sikre en miljømæssig forsvarlig ophugning af krigsskibe og andre offentligt ejede skibe samt en mulig obligatorisk fond, der er baseret på forurenerens betaler princippet.

Kommissionen opfordres til at promovere frivillige tiltag hos bl.a. maritime interessenter så som oplysningskampagner, uddeling af priser for forbilledlige tiltag, promovere brugen af lister over farlige stoffer og klar-til-ophugning-certifikater i overensstemmelse med kravene i konventionen om ophugning af skibe.

Medlemslandene opfordres til at udarbejde og implementere nationale strategier for at sikre miljømæssig forsvarlig ophugning af skibe i overensstemmelse med nationale bæredygtighedsstrategier og relevante internationale aftaler. Der opfordres til aktivt at støtte både teknisk og finansiel implementering af konventionen særligt for de udviklingslande, der har ophugningsfaciliteter.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har ikke udtalt sig endnu.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. konsekvenser for Danmark

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, økonomiske eller miljømæssige konsekvenser, da der er tale om en opfordring til, at Kommissionen undersøger konkrete tiltag yderligere. Såfremt Kommissionen efterfølgende vælger at fremlægge forslag på en række af de omtalte områder, kan det medføre statsfinansielle konsekvenser, som finansieres efter gældende retningslinjer. Der vil i forbindelse hermed blive gennemført en vurdering af forslagernes konsekvenser for Danmark.

6. Høring

På møde i Miljøspecialudvalget den 23. september 2009 bemærkede Danske Maritime, at for at skibsophugningskonventionen kan træde i kraft, er det nødvendigt, at alle EU-lande ratificerer konventionen. Konventionen bør ikke implementeres ved EU-regler, da det vil føre til, at konventionen ikke ratificeres af de EU-lande, der ikke har maritime interesser. Danske Maritime bemærkede endvidere, at hvis der i sidste ende bliver vedtaget EU-lovgivning på området, da bør det være en forudsætning i lovgivningen, at alle EU-lande ratificerer konventionen før en lovgivning kan træde i kraft.

Rederiforeningen har afgivet skriftlige bemærkninger, hvori de har oplyst, at kan fuldt ud kan tilslutte sig Regeringens foreløbige generelle holdning til rådskonklusionerne vedrørende en EU strategi for bedre skibsophugning.

7. Forhandlingssituationen

Udkast til rådskonklusioner blev drøftet på Rådets arbejdsgruppemøde den 15. september 2009. Der er afsat endnu et arbejdsgruppe møde den 1. oktober. Rådskonklusionerne er fremsat med henblik på vedtagelse på Miljørådsmødet den 21. oktober 2009.

I de hidtidige drøftelser har en relativt stor gruppe lande herunder Danmark påpeget behovet for at have et globalt fokus i rådskonklusionerne.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for udkastet til rådskonklusioner. Regeringen kan tilslutte sig formandskabets overordnede ønske om at forbedre mulighederne for miljø-, sundheds- og arbejdsmæssig forsvarlig skibsophugning i EU og i global sammenhæng. Dog finder regeringen, at rådskonklusionerne skal have et mere globalt fokus end den hovedvægt, der er lagt på EU og EU-skibe i udkastet. Dette skyldes, at søfart er en global industri. Derfor vil en snæver EU-regulering næppe have den tilsigtede miljømæssige gevinst, blandt andet fordi ekstra krav til skibe under EU-landes flag, kan føre til, at visse af disse skibe udflages ud.

Overordnet set er det væsentligt at sikre, at samtlige EU-lande ratificerer konventionen hurtigst muligt, således at konventionen kan træde i kraft hurtigt globalt.

Lovgivning i perioden indtil konventionen træder i kraft

En ensidig og tidlig implementering af konventionen for EU-landenes skibe og ophugningsfaciliteter bør kun prioriteres, såfremt det medfører en global miljøgevinst i form af

miljø-, sundheds- og sikkerhedsmæssig forsvarlig ophugning af de store skibe, der sejler på verdenshavene. Det er nødvendigt nøje at overveje og juridisk afklare, hvilke tiltag, der er brug for at nå dette mål.

Regeringen finder det vigtigt, at en eventuel EU-regulering motiverer EU-landene til at ratificere konventionen og i alt fald ikke fjerner presset på EU-landene til at ratificere konventionen, idet en manglende ratifikation fra EU-landenes side, vil kunne have negativ indvirkning på 3. landes lyst til at ratificere konventionen.

Regeringen finder det væsentligt i perioden indtil konventionen træder i kraft globalt at sikre, at der etableres et system, hvor hovedelementerne i konventionen indgår, herunder at skibene kan ophugges de steder i verden, hvor det sker i overensstemmelse med konventionens krav. Dette kan eventuelt understøttes af frivillige aftaler med erhvervet.

Der er behov for at fremme en udvikling væk fra den utilstrækkelige ophugning, der sker i hovedparten af Asien i dag hen imod at få ophugningslande til at opgradere deres faciliteter. For at påvirke markedet og for at få opgraderet faciliteterne globalt vil en væsentlig faktor være, at det bliver muligt fra EU's side lovligt at sende skibe til faciliteter i udviklingslande, der lever op til konventionens krav. Dette forudsætter en revision af EU's forordning om overførsel af affald. Opgradering af ophugningsfaciliteter skal understøttes af kapacitetsopbygning i de pågældende lande.

Ovennævnte tiltag vil fremme mulighederne for at få konventionen ratificeret og i kraft.

Offentligt ejede skibe

Regeringen mener, at en eventuel EU-regulering om ophugning af skibe bør også gælde for krigsskibe og andre offentligt ejede skibe, da disse kategorier af skibe ikke er omfattet af konventionen.

Frivillige aftaler

Regeringen finder, at der bør opfordres til frivillige aftaler bl.a. via kampagner om forsvarlig skibsophugning og udarbejdelse af en liste over "grønne" ophugningsfaciliteter, samt oplysning og vejledning målrettet ophugningspladserne.

Oprettelse af skibsophugningsfond

Endelig mener Regeringen, at ideen med en skibsophugningsfond bør undersøges nærmere. En sådan fond bør være i overensstemmelse med "forureneren betaler-princippet". Den bør omfatte alle skibsejere globalt og fondens penge skal bruges til forbedring af skibsophugning globalt.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.